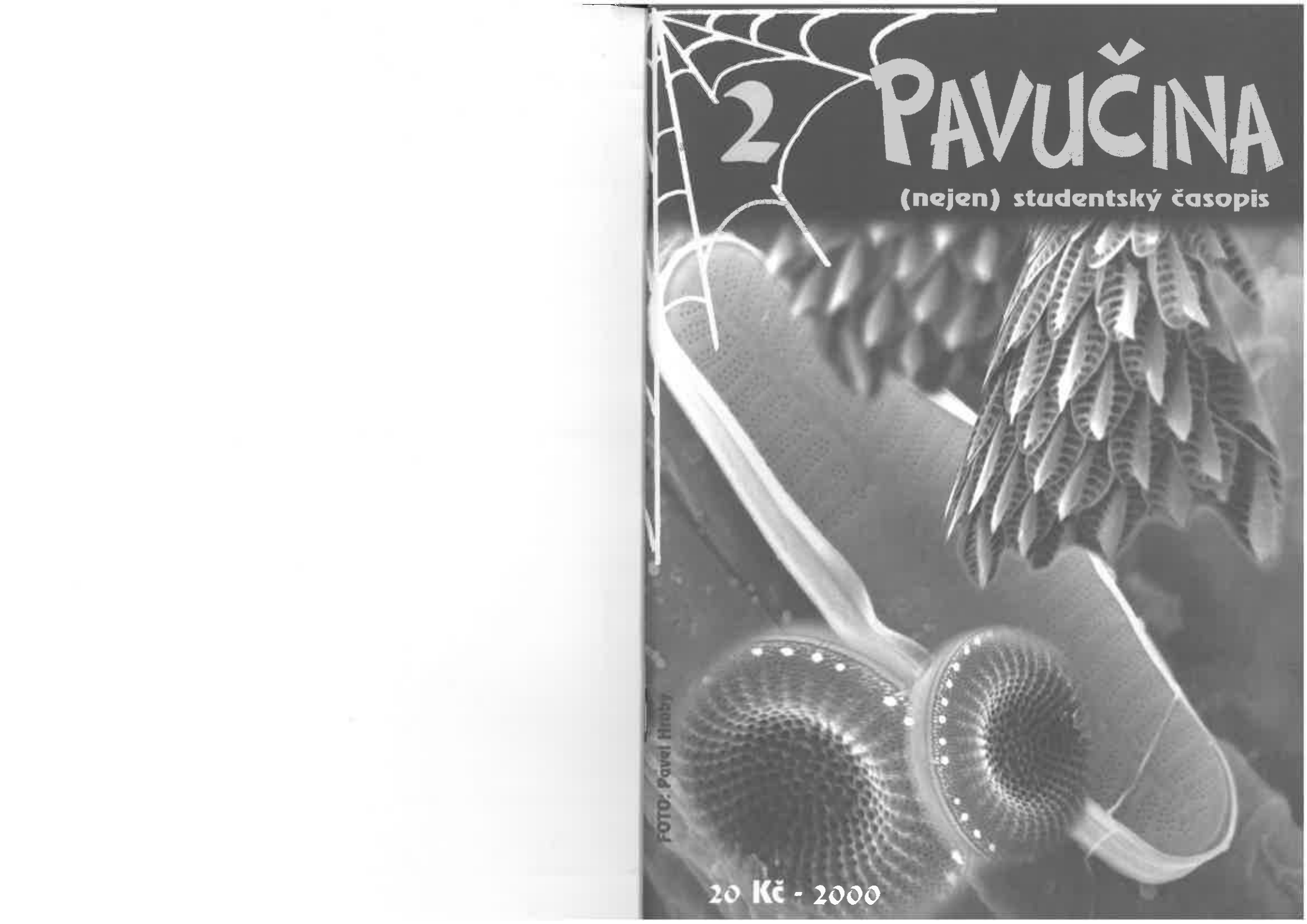


2 PAVUČINA

(nejen) studentský časopis

FOTO: Pavel Hrabý

20 Kč - 2000



Ahoj všem!

Tak, a je tu konečně zase jaro. Venku svítí sluníčko, ze země se dere první tráva, která tě šimrá na kůži bosých nohou, a v hlavě se ti rodí nápad vyrazit někam hodně daleko od lidských panelových domovů, někam, kde louka voní po trávě a vzduch je prosycen takovou tou směsicí vůní, které ti hned řeknou, že zima už je definitivně pryč.

Takže není radno váhat, milý čtenáři. Obuj si botky a hurá ven za dobrodružstvím. Pokud však patříš spíše do skupiny "lidí domácích" a rád si takhle ve volné chvíli zalenošíš na pohodlné posteli, obklopen hromadou polštářů, určitě si nezapomeň udělat vedle sebe místečko velikosti formátu A5.

Redaktoři se tentokrát předháněli v zavádění novinek do svých oblastí. Eliška udělala velmi zajímavé interview odhalující kulturní život jedné z nepřehlédnutelných osobností naší fakulty. No jen zkus hádat, koho vyzpovídala. Odpověď nemusíš hledat dlouho. Petr se rozhodl pro cestu zvyšování pestrosti složení Vlastní tvorby. Vynalézavosti se meze nekladou. Míša podnikla jednu ze svých dobrodružných cest. Tentokrát do Plzně, aby se domluvila na novém typu příspěvků do Volného času. V příštích číslech se můžeš těšit na zprávy z vězeňského prostředí, vydáš se s námi cestou pocitů člověka uzavřeného na část svého života mezi čtyři zdi. O dlouhých večerech strávených nad přepisováním čísílek z vašich dotazníků SHP a nad vyhodnocováním získaných dat si můžete popovídat se Zdeňkem a Pavlem. Jak to nakonec vše dopadlo, uvidíš sám v tomto čísle Pavučiny.

S rozhovory jsme tentokrát "zabrousili" i na půdu Pedagogické fakulty - odpovědi na naše mnohdy všetečné otázky nám poskytli prof. Papáček. Nadšenci do astronomie určitě uvítají zavedení nové pravidelné rubriky "Astronomické okénko", jejíž autorkou je absolventka Biologické fakulty. A s doktorandy si bude na našich stránkách povídat studijní proděkan pro doktorské studium, ing. Miloslav Šimek. Bystré hlavy si mohou potrápít své mozkové buňky nad zapeklitými hlavolamy. Až se úplně utáháš a oči se ti zavřou nad poslední stránkou, vstoupíš do světa fantazie, kde padají všechny hranice, kde jsi jediným autorem svých příběhů, kde louky voní po trávě a vzduch je prosycen takovou tou směsicí vůní, které ti hned řeknou, že zima už je definitivně pryč... Možná se tam potkáme.

Pro tuto chvíli ti však přeji mnoho příjemných chvil strávených s Pavučinou, upředenu jen pro tebe.

Věra Cihlářová

Škola

* Kostra se mění v dům 2
* Zpravodaj JU - Jak dál? 3
* Změny v aplikované ekologii 8
* K výkřikům ze tmy 9
* O čase (nejen) doktorandském 14
* A proč ne fyzika? 20
Rozhovory * Rozhovor s Janem Šuspou Lepšem 5
* Rozhovor s prof. Miroslavem Papáčkem 10
Počítače * Počítače podruhé - síť 16
* Nesamozřejmý internet 18
Vaše názory * Fyzika - jak to vidí několik prváků, aneb? 19
Přednášky * Studentské hodnocení přednášek 22
Senát * Zprávy ze senátu 24

Věda

* Pár slov o konferenci... 26
* Vyšel první díl velké encyklopedie Diderot 27
* Chcete studovat v zahraničí? 28
* Kolik nás tato planeta užívá? 29
* Rezavé kořeny 29
Astronomie * Astronomické okénko 30

Společnost

* Ekodoteky 32
* Subject: Jsem šíkula... 33
* Vymlaskněte revizora 34
* Prezident na jihu 36

Kultura

* Papír a kniha 37
* Ferda Mravenec v Brně 37
* Svěrákové a Tmavomodrý svět 37
* Zeptali jsme se na váš kulturní život (rozhovor s Janem Zrzavým) 38
* Něco pro knihomoly 39
* Hudební večery na konzervatoři 40
* Videoklub YMCA 40
* Veselí ve Veselí 41
* Jihočeské hrady, zámky a tvrze 42

Vlastní tvorba

* Slůvko, které nemáme 43
* Svatyně 43
Poezie * Mluvíti kámen 44
Próza * Trysk 46
Miniportrét * Mysh alias Michaela Judasová 48

Volný čas

* Já a AIKIDO 50
* Logické úlohy 50
* Kdo jde pořád na západ... 51
* Řešení logických úloh 55

Inzerce

56

Tiráž

* Odpovídáme čtenářům 57

Kostra se mění v dům

Na okraji areálu AV ČR a BF JU od jara 1990 strašila kostra budovy, která se zvolna rozpadala, ale ke konci r. 1999 začal na ní a kolem ní velmi čilý, a v závěru prosince dokonce hektický stavební ruch. Původně to měl být příbytek budějovické pobočky Vývojových dílen ČSAV - ty měly zajišťovat převod přístrojů vyvinutých v ústavech Akademie do tovární výroby a posléze zaplavení mezinárodních trhů těmito produkty. Dlužno přiznat, že v tehdejší kvalitativní bídě čs. průmyslu byly mnohé malosériové produkty pražských VD příjemnou výjimkou.

Po listopadu jsme doufali, že tento organismus nebude potřebný, což se sice tak docela nespnilo, v každém případě můžeme prakticky bez omezení (kromě finančního) nakupovat ty nejlepší přístroje z celého světa a rozčarování z vývoje zdejší pobočky VD vedlo již na jaře 1990 k zastavení stavby. Poslední asi 4 roky jsme se intenzívně snažili prosadit převod této budovy do majetku JU a její dostavbu na druhou budovu BF, ústavy AV toužily prostředky vložené do kostry budovy zužitkovat tím, že v prostorách by byly také pokoje - byty pro přechodné ubytování zahraničních pracovníků na stážích, případně mladých pracovníků v postdockové fázi jejich vývoje. Celou dobu se poněkud vyvíjely představy o náplni, ale od počátku bylo jasné, že potřebujeme:

- a) především laboratoře, v nichž by mohli pracovat naši studenti spolu se svými učiteli na svých diplomkách, a vůbec základnu pro vědeckou činnost jednotlivých oborů fakulty
- b) vylepšit naše vybavení posluchárnami
- c) k tomu dále přibylo něco doplňkových prostor, jako např. chovy zvířat, které mohou sloužit k ověření zásad moderního chovu laboratorních zvířat, zásobník kapalného dusíku, abychom ho za stejné peníze mohli mít více a nečepevali jako víno za korunovace středověkých králů atd.

Je jasné, že praktických místností máme v dnešní děkanátní budově dostatek. V druhé polovině r. 1999 konečně MŠMT uznalo požadavek JU za oprávněný a vydalo souhlas ke stavbě, jejíž celkový náklad bude kolem 190 mil. Kč. Podmínkou bylo, že již v prvním roce (1999) se spotřebuje na stavbu 40 miliónů

(nemám rád oficiální termín "prostavi", což je etymologicky blízké slovům "propije" a "prožere"). Na financování se vedle rozhodujícího příspěvku ze státního rozpočtu nezanedbatelnými cca 50 miliony Kč podílí Fond rozvoje investičního majetku JU. Asi Vás nejvíce zajímá, co tam bude (mimo věci zmíněných výše):



- 1) velká posluchárna pro 100 posluchačů
- 2) 2 posluchárny pro 50 posluchačů
- 3) pět poslucháren pro 20 posluchačů - tedy semináře, kurzy jazyků apod., to vše slušně vybaveno technikou
- 4) 20 laboratoří vybavených jako chemické, cca 795 m²
- 5) 8 laboratoří pro fyzikální, nebo biologickou práci (mikroskopy a pod.) 508 m²
- 6) 15 klidových pracoven - cca 159 m²
- 7) tři laboratoře pro speciální přístroje cca 120 m²
- 8) šest chlazených místností (cca 5°C) pro biochemickou práci (po cca 15 m²)
- 9) ústavy AV budou obhospodařovat ubytovací zařízení pro 22 až 25 osob, BF se na jeho využívání bude podílet. Úplně hotovo má být v polovině r. 2001, limitující je přísun financí, tak nám držte palce.

Proti první stavbě BF chci velmi ocenit nové IO rektorátu JU (ing. J. Válková) a "stavebního dozora" Ing. J. Peterku - firma STISY. □

Pavel Blažka



ZPRAVODAJ

Jihočeské univerzity

číslo tolikáté, ročník takový

rok makový

Jak dál?

Mám-li charakterizovat současnou situaci kolem univerzitního Zpravodaje, bude nezbytné nahlédnout do nedávné minulosti.

Zpravodaj JU začal vycházet v říjnu 1992, téměř rok poté, co byla založena Jihočeská univerzita. První čísla tvořila redakční rada, v jejímž čele stál tehdejší ředitel KaM, a i ostatní členové redakce byli převážně z užšího vedení univerzity. Už na první pohled je na prvních číslech novin vidět, že jejich obsah je čistě oficiální a

dokážu si dost dobře představit, že tady někde vzniká hlavní příčina malé čtivosti těchto novin (zvláště pak pro studenty). Situace se začala trochu měnit, až když se mezi členy redakční rady vmísili studenti. Přibývalo sice více poutavých článků, jazyková úroveň však nebyla ve všech číslech zrovna nejlepší, a vedení univerzity se proto rozhodlo vyměnit šéfredaktora s tím, že odpovědnost měl přijmout opět někdo ze zaměstnanců univerzity.

Moji hlavní motivací pro převzetí těchto novin byla blízkost ke zdroji celouniverzitních informací a hlavně snaha dát dohromady partu nadšených a schopných lidí (těch musí být přece na univerzitě celá řada!), kteří budou dělat dobré noviny. Dnes vidím, kolik naivního v mé tehdejší představě bylo. Zvláště to, že lidé z fakult budou redakci bombardovat články plnými zajímavých informací a že o publikování v celouniverzitních novinách budou mít zájem, se ukázalo jako mylné.

Skupina studentů se v redakci dohromady dala a hlavní naší snahou bylo vytvářet noviny, které budou sice o dění na univerzitě informovat, které budou studenti i zaměstnanci rádi číst a hlavně do kterých budou i rádi přispívat. Proto ta snaha změnit název novin, proto vytvoření kulturní přílohy Rosetta, která neměla mít jen informativní charakter, proto i pokusy o provokativní články, které měly vést k další diskusi (např. kritika rozvrhu na ZF, články o (ne)fungování kreditního systému, o implementaci nového VŠ zákona...). Diskuse se ale většinou nekonala a zájem o to, noviny číst, nebo do nich (dokonce i pravidelně) přispívat, pořád nikde.

Až dnes chápu, že situace nebude za těchto okolností nikdy jiná. Je totiž nezbytné, aby tato trvající "schizofrenie" skončila. Mám na mysli schizofrenii, kdy jediné oficiální a jediné reprezentativní noviny JU (posílají se např. do většiny velkých knihoven v ČR, na všechny vysoké školy v ČR, ...) tvoří studenti, navíc doslova v bojových podmínkách (tím mám na mysli velmi nedostačující technické zabezpečení), a ti se pak dočkají v plné míře kritiky a něčeho jiného.

Jak tedy dál? Jsou tady pouze dvě možnosti. Za prvé se vedení univerzity shodne na tom, že informativní a bohužel i "kostnaté" noviny stačí a to, že je nikdo nebude číst, bude vlastně i výhodou, protože se může okamžitě snížit jejich náklad (a tím i výdaje) o polovinu. Druhá cesta znamená investice. Ono chtít za málo peněz hodně muziky nejde donekonečna. A motivací pro kvalitní přispěvatele či pro fotografa nemůže být neustále pouze jejich nadšení. Pokud dojdeme k závěru, že univerzita noviny potřebuje kvalitní a vytvářené profesionálně (tzn. na vyšší technické úrovni, ale i častěji vydávané, aby mohly být alespoň v rámci možností aktuální), bude nutné pro vytvořit podmínky. Takováto investice nebude moc populární a obhajovat ji nepůjde snadno. Pokud ale vidíme i trochu dál, než je horizont jednoho volebního období, musíme dojít k závěru, že tato investice se univerzitě vyplatí. Kvalitní noviny budou JU reprezentovat navenek, budou zároveň sloužit jako jakýsi univerzitní archiv, a to je vedle informování o dění univerzitním to hlavní, z čeho mohou i naši následovníci těžit. □

Daniela Vůžrálková
šéfredaktorka Zpravodaje JU



Malý slon se splete a vstoupí do pánské sauny.
Rozhlédne se a udiveně se ptá: Jak se tímhle můžete napít?

Rozhovor s Janem Šuspou Lepšem

První otázka (která tedy zajímá strašně moc i mě): jak jsi přišel k přezdínce Šuspa?

Aha, kdybych to věděl, tak bych to řekl. Ale vím, že mi tak říkali už ve čtvrté třídě. Jeden kluk šel potom se mnou do šestky (protože to se měnila třída) a z devítiletky šel jeden se mnou na gympl, a z gymplu šel jeden se mnou na vejšku a ten to dotáh tam.

Nevíš tedy, co znamená?

Prej to má mít nějakou souvislost s "šuspajdl", což má být někdo, kdo je mírně "mešuge".

Myslíš si, že toto vysvětlení odpovídá?

Není šprochu, aby nebylo pravdy trochu, že jo.

To jsi na základní škole už projevovat sklony k biologii a k takovým Tvým "dívnostem"?

Jo, to jo, ale to nebylo kvůli biologii, to bylo, že jsem byl trhlej normálně.

I když na základce každé, kdo dělá biologii, tak je považován za trhlého. Ale myslím si, že to s biologii nemělo přesnou souvislost, i když v té čtvrté, páté třídě jsem se už o kytky zajímal.

Nikdy jsi nepřemýšlel, že bys dělal zvířata, nebo...?

Člověče, kupodivu ne. Ne, že by mě zvířata nezajímala, ale vždycky to nějakým způsobem směřovalo na ty kytky. A nebyl jsem zase až tak pomalej - kytky neutečou, zvířata jo...

Kdy jsi se rozhodl pro biologii definitivně?

Definitivně, co je definitivně, že jo? Když mě vzali na vejšku. Ne, mě to na gymplu, vlastně už na devítiletce bavilo, já jsem byl takovej klasickéj nadšeněj florista. Navíc jsem měl kliku.



Někdy v patnácti jsem se dostal do hradeckýho baráku, kde byla Eva Nováková a Franta Procházka, kteří vedli botanickou sekci, a kromě toho tam byla fajn parta. Z té pochází Ota Rauch, Franta Krahulec - současný ředitel botaňáku v Průhonicích, k té partě patřil částečně Pavel Kovář, který je na geobotanice v Praze, a spousta dalších lidí...

A do Budějic jsi se dostal standardně jako většina vědců?

Do Akademie. My jsme měli svým způsobem kliku, protože Akademie byla vysídlena z Prahy do Budějic. Já jsem zrovna v té době končil aspiranturu v Praze a díky tomu jsem tady dostal místo a byt, což bylo v roce 82 docela terno. Takže já jsem

nastoupil do nového matematického střediska, v podstatě ho zakládal Marek Rejmánek, který mi dělal školitele diplomky. Takže jsem se vlastně vrátil k němu, teď do matematického střediska a tam jsem nějakou dobu byl.

Přednášíš také Biostatistiku, takže máš sklony k matematice, kdy Tě vlastně "chytly"?

Mně matematika relativně šla a speciálně mezi biologama to byla schopnost, která se cenila, a mě to navíc ještě baví. Takže já jsem začal dělat modely, ani ne tak tu statistiku.

Ale pak mi došlo, že modelování je sice fajn, ale umět si zpracovat data z terénu je důležitější. To však neznamená, že bych na modelování zanevřel...



Já se teď trochu vrátím k předchozímu tématu: přišel jsi do Budějic, uběhlo několik let a vzniká tady fakulta. Je tady už nějakých 9, skoro 10 let, jak to vidíš zpětně?

Já jsem strašně rád, že jsem na tu fakultu přišel. Tahle fakulta měla kliku, že měla od začátku akademický ústav, protože dělat fakultu na zelený louce z ničeho, to by bylo strašně riskantní. Na druhou stranu tady bylo, jednou jsem to počítal, nějakých 200 vědců CSc., který neučili - to byla absurdní situace. Musím říct, že mě učení baví víc než dělat jenom ten výzkum, protože se študákama je sranda, je to takový živější.

Na začátku bylo na fakultě jenom pár lidí, to jsi všechny študáky znal...

No jo, byl to takovej rodinný podnik.

Není to člověku trochu líto, že je tady najednou tolik studentů a člověk je

nemůže všechny znát?

Začínat se může jenom jednou. Škola, pokud se má uživit, a pokud má běžet dostatek výběrových přednášek, tak musí mít aspoň těch 100 lidí v ročníku.

To vlastně pořád ještě nemáme.

Díky tomu se pak stane, že si přednášku zapíší 3 lidi a to je samozřejmě strašně nákladný. Bylo sice příjemnější, když v prvním ročníku bylo třeba 30 lidí a v druhém tak 60. Na druhou stranu, čím je lidí více, tím snáze se mezi nima objeví ti, který baví to, co dělám já, a se kterejma se dobře dělám mně.

A kolik takovech lidí zatím bylo?

No, když bych to spočítal, tak kolem 20.

A máš před obhajobama strach?

Jejich? Ne, nemám. Takhle, zatím jsem neměl jedinou diplomku, která by byla vyložene průšvihová. Některý byly samozřejmě lepší, některý horší, někdo tomu dal víc, někdo míň.

Na fakultě ale pouze neučíš, byl jsi a jsi v senátu... Děláš to proto, že tě to baví, nebo to spíše cítíš jako povinnost?

Já jsem vlastně byl prvním studijním proděkanem, to asi ani nevíš.

Vím :)

No takhle, na jednu stranu mě to baví, chci ovlivňovat chod fakulty, na druhou stranu to je spojeno s nějakým úřadováním a věcmi tohodle typu, což mě výrazně nebaví. A teď je to, skoro bych řekl, trade off.

A propos, tvá pracovní sluje velkou mírou entropie.

To sluje.

I když musím říci, že je tady teď celkem pořádek.

To je kvůli Daně. Já mám laborantku,

kteřá se mi o to postarala, občas tady udělá takovej pořádek, že pak i vím, kde co je.

Máš problémy s hledáním ležster?

Samozřejmě, ale poslední dobou se to zlepšilo.

Já teď skočím trochu někam jinam: kromě toho, že učíš, jsi vědecký pracovník, obíráš se fakulními záležitostmi, také hraješ - v Šukas - jak jste na Šukas vůbec přišli a jak jste se dali dohromady?

Já bych řekl, že už budem mít 5 let činnosti. To všechno včetně názvu vymyslel Zip. Nějak jsme si, já mám dojem, že cestou v autě, řekli, že by bylo dobrý se sejít a zahrát. A slovo dalo slovo a Zip řekl: Já to zorganizuju, na koleji je piáno. Tehdá to mělo docela úspěch.

Já bych řekla, že má úspěch dodneška :-) Líbilo se nám to, včetně výjezdních zasedání. Já jsem tedy vlastně hrál již na gymplu, to bylo asi stejný umělecký kvality - měli jsme skupinu Podhoubí. Vždycky to bylo vlastně tak, že jsme se nikdy nedopracovali k technické dokonalosti, ale hráli jsme tak, aby nás to bavilo.

A ještě poslední otázka k fakulním a vědeckým záležitostem: jak ses cítil, když sis poprvé napsal před jméno Prof.? Ježišmarjá. Já bych řekl, že úplně jako



předtím. Neměl jsem pocit nějaké změny, já si ani nepamatuju, kdy to bylo... Já mám totiž dva hlavičkový papíry: jeden pro normální lidi bez titulů a jeden pro úřady.

Takže tituly bereš nějak "mimovolně"?

Jo - asi tak.

Chtěl bys závěrem něco vzkázat - studentům, vedoucím fakulty, komukoli...?

Asi ne, já nevzkazuju. Já, když někomu něco chci říct, tak mu to řeknu, když je příležitost. ■ - Niema -



HLÁŠKY UČITELŮ

(Libor Grubhoffer, biochemie)

* Hledaje vhodný fix pro psaní na tabuli: "Jestlípak se už rozdejal tady ten zelený?"

* Zavádí nový pojem "únikový vchod".

(Zdeněk Veselovský, zoologie obratlovců)

* "Když má dítě jinou krevní skupinu (Rh) než matka, musí se po porodu vyměnit."

* Hledaje v kupě folii na projektor: "Jé, já nemám dělohy, asi jsem je někde ztratil.."

Změny v Aplikované ekologii aneb Studenti, čím se vlastně chcete živit?

Ačkoliv slycháváme nedůtklivé poznámky o oboru Aplikovaná ekologie na naší fakultě a pochybnosti o tom, zda bychom se vůbec měli zabývat rozvojem směrem k aplikacím a k praxi, nemyslím si, že pořád ještě vystupujeme v roli Popelky. Hlásí se k nám stále více studentů, mnoho posluchačů si uvědomilo, že "prakticky" zaměřené studium není o nic lehčí, než studium ryze teoretických oborů, a náš obor na fakultě začíná

takových odborníků potřebovat řádově stovky - jednak pro obměnu lidí na stávajících místech a jednak pro nová místa na úrovni krajů i centra či přímo v Bruselu. Proto jsme s ČÍŽP začali pracovat na zřízení specializace v rámci oboru Aplikovaná ekologie, která ponese titul Správa a rozhodování v životním prostředí (Environmental administration and decision-making). Půjde o to, že zavedeme některé další předměty, které nám na fakultě citelně scházejí. Například kvalita ovzduší, struktura



pracovníci ČÍŽP potřebují zdatné pomocníky...

být známý i venku. Uvažte například náš nově zřízený předmět "Formování profesního profilu" a srovnajte si jej s nedávným požadavkem ministra práce a sociálních věcí na zavedení předmětu "Úvod do trhu práce" do naší vzdělávací soustavy.

Nedávno se na nás obrátili pracovníci České inspekce životního prostředí (ČÍŽP) se žádostí o spolupráci při přípravě budoucích environmentálně zaměřených úředníků. Jde o to, že lidí, kteří mají hluboké biologicko-ekologické základy a přitom jsou schopni kvalifikovaně rozhodovat a pracovat ve správních řízeních, má naše republika žalostný nedostatek. Ve většině případů tato místa zaujímají absolventi zemědělských fakult, přestože jejich ekologická kvalifikace se s námi většinou ani nedá srovnávat. Jenomže umějí to, co našim absolventům schází. Tedy mají alespoň jakési základy managementu, rozumějí účetnictví, vědí toho spoustu o praxi.

Jenomže naše přiblížování se Evropské unii opravdu vyžaduje vysoce ekologicky kvalifikované odborníky. Pracovníci ČÍŽP odhadují, že v nejbližších letech budeme

státní a evropské správy, systémy plošného monitoringu kvality ŽP, práce s geneticky manipulovanými organizmy, seminář správní řízení. Zdůrazňovat budeme také komunikační dovednosti a interpretaci dat, stejně jako metody psaní odborných textů a posudků. Pracovníci ČÍŽP a některých regionálních orgánů státní správy s námi také chtějí více spolupracovat na koncipování praxí z aplikované ekologie. Jako novum v rámci našeho kreditního systému zavedeme zcela nový orgán specializace - kariérní radu, která se sejde 1x až 2x do roka. Na ní budou lidé ze státní správy a z komerčních firem konzultovat individuální studijní plány posluchačů specializace. Je nám totiž jasné, že student, nepohybující se přímo v terénu, bude na rozpácích při volbě předmětů, které by měl absolvovat. Mohli bychom to samozřejmě vyřešit administrativně - třeba rozšířením výstupního minima. Jenomže tak bychom degradovali naši velkou přednost, tedy samotný kreditní systém. Od kariérní rady také očekáváme, že bude zároveň fungovat jako jakýsi zárodek burzy pracovních míst. Ale uvidíme.

Absolventi specializace však nebudou zaměřeni pouze na úřednická křesla. Očekáváme, že řada z nich začne konečně pomáhat v profesionalizaci českého neziskového sektoru či v posílení odbornosti komerčních a konzultačních firem. Vše je zatím ve stadiu příprav a jednání, začínáme hledat odborníky, kteří by nové předměty mohli učit, začínáme hledat finanční zdroje na to,

abychom touto iniciativou příliš nezatížili rozpočet fakulty, a lobujeme mezi úředníky Ministerstva životního prostředí, aby na nás mysleli při formulování grantů. ■

Bližší informace na tichy@zf.jcu.cz, postupem času se něco objeví i na webu.

Richard Tichý
garant oboru Aplikovaná ekologie

K výkřikům ze tmy, Pavučina 1, r. 2000.

Výkřik první: Jak se bude započítávat známka z kurzu Angličtina pro 5. semestr? Do průměru ze studia nebo do průměru z bakalářských státnic?

V tomto semestru do obou průměrů, tj. do průměru semestrálních zkoušek za bakalářský studijní program i do průměru pro posouzení nárokového přechodu do navazujícího magisterského programu (toto druhé není podklad pro soubornou klasifikaci bakalářské státní zkoušky ve smyslu čl. 14, odst. 6 SZŘ JU). Jinak to StAg nepožirá.

Od příštího roku se bude zapisovat poslední semestr bakalářské angličtiny jako kreditovaný se zápočtem, závěrečná zkouška jako nekreditovaná zkouška a její výsledek tímto způsobem nebude vstupovat do průměru semestrálních zkoušek.

-zBr-



VÝKŘIKY ZE TMY

Výkřik druhý: Nebylo by možné nějakým způsobem zlepšit komunikaci mezi fakultama?

Mluví-li dva různými jazyky, je komunikace možná čtyřmi způsoby: buď se jeden naučí jazyk druhého, nebo druhý jazyk prvního, nebo každý jazyk toho opačného, nebo oba tolerují, že ten druhý mluví nějak jinak a já jsem pro něj "němý" (odtud u našich předků název pro naše sousedy "Němec"). Současný stav se blíží tomu poslednímu. Osobně bych nerad postupoval podle varianty "jedna", bez reciprocity.

-zBr-

Prof. Zdeněk Veselovský (zvířata v lidské péči):

"Když na Barrandově točili nějakou nezáživnou veselohru, vložili do filmu jako postavu přírodovědce, který počítal chloupky na zadečku brouků nebo šupinky na kůřdlech - a vůbec byl strašně potrhlej..."

"Popouštěcí vodítko pro psy, jež se stalo velkým šlágrem, jsem pojmenoval jo-jo..."

"Zvířata nejen lovíme, jíme, ale i krademe."

"Do nočních zvířecích pavilonů, kde bujelo kapsářství, najali několik studentek, které měly přes rameno kabelu, a v ní nacpanou myš bobří - to vám je takhle velké hajzl..."



Rozhovor s prof. Miroslavem Papáčkem

Bylo brzké dopoledne a já stoupala po schodech budovy Pedagogické fakulty s kolem na rameni. Cílem byla laboratoř č. 307 ve druhém patře, přesněji člověk, který ji tou dobou obýval. Potkali jsme se už na chodbě a on mne pozval dál. I s kolem. A pak jsme si nad šálkem s teplým čajem příjemně více než hodinu povídali...

Jak vás tak vidím v laboratoři, tak mne ihned napadá otázka - Čímpak se právě zabýváte?

Teď momentálně se snažím analyzovat nějaký materiál vodních ploštic z Thajska a Malajsie. Jinak se kromě vodních ploštic jihovýchodní Asie nyní zabýváme hlavně vodním hmyzem Novohradských hor.

Vedete nějaké studenty?

Vedu v současné době až neúnosné množství magisterských studentů, jenom z Pedagogické fakulty. Těch je teď třináct.

Doktoranda momentálně nemám, můj doktorand nedávno úspěšně obhájil svou práci.

Jak jste se vůbec dostal k zoologii bezobratlých? Nebo vlastně ke zvířatům vůbec?

Nějaká vzájemná sympatie byla určitě už od dětských let, nepopíratelně, protože jsem člověk z myslivny. A k těm bezobratlým jsem asi inklinoval nějak intuitivně už od základní školy takovými těmi sbírkami brouků...

Potom si myslím, že mě přesvědčilo hlavně charisma učitelů na katedře zoologie na PřF v Praze.

Co se vám líbí na vaší práci - teď mám na mysli práci pedagoga? Proč neděláte třeba jen "vědu"?

Stejně jako jsem měl intuitivně blíž ke zvířatům než k rostlinám, prostě tak nějak podvědomě mám k učení vztah, i když nejsem z učitelské rodiny. Na této práci se mi hlavně líbí mnohotvárnost a proměnlivost během dne.

Setkal jste se s nějakými zajímavými studenty během své práce pedagoga? Ať už v pozitivním či negativním smyslu.

Určitě jsem se s takovými setkal. A myslím si,

že spousta studentů člověka zaujme v tom pozitivním slova smyslu. Teď nemluvím jen o takových studentech, pro které by se hodila charakteristika "primus" nebo dokonce poiorativní "šprt", ale mám na mysli vyloženě osobnosti nejrůznější orientace. Kdybych měl uvést příklad jak z učitelského, tak i z ne-



učitelského studia, tak z učitelského mě zaujal student, který kdysi u mě dělal diplomku, a dokonce jsme spolu i publikovali. Přemlouval jsem ho, aby zůstal jako asistent. On chtěl jít učit na Sokolovsko, do svého rodiště, a dneska bohužel, aby udržel rodinu nad vodou, dělá dealera. Nicméně občas, když se za mnou zajede podívat do Budějovic, tak má

mysl stejně tak jiskřivou, jako já mívával tenkrát a ani ty peníze ho neorientovaly jedním směrem.

Co se týče studentů z Biologické fakulty, o těch bych řekl, že jsou mnohem odborněji vyhraněnější. Vyloženě mne zde zaujal student, který je teď doktorandem a kterého jsem ze zoologie nezkoušel v souladu se vžitými představami, jen jsme si o ní docela pěkně povídali. Samozřejmě že mne zaujmou studenti i jinými aktivitami mimo školu - třeba před léty zde hrála jedna skupina fantastické divadlo. Obdivuji naše malíře, muzikanty... a nebo na Biologické fakultě aktivity studentů spojené s Attavenou.

A co se týče nějakého negativního příkladu, tak před několika lety jsem měl dva studenty, kterým jsem říkal inspektoři, a to proto, že se snažili vyhýbat práci. Říkal jsem jim žertem - vy nemůžete učit, vy musíte být rovnou řediteli nebo inspektory. Ale jinak je z hlediska lidského nijak neodsuzuji, byl to jejich životní postoj, nic nepředstírali.

Nachytl jste někdy nějakého studenta při opisování? Co se dělo dál?

Ale to jo, za ta léta určitě. Já nemám rád dramata, takže jsem to prostě nepočítal.

Jaký student jste byl vy?

Takový normální. Chodil jsem na gymnázium do Třeboně. Byla to zajímavá doba, protože jsem začínal v roce 1968 a rodiče nám odhlasovali čtyřleté gymnázium. Byli jsme jediná přírodovědná třída. Přišel jsem tehdy do nového prostředí, dojížděl jsem. Na začátku jsem neměl žádné skvělé výsledky (sedm dvojek, myslím). Bojoval jsem s jazykem, s němčinou. Postupně jsem dospěl k vyznamení, ale hlavně jsem byl student, který... no, na gymplu jsme měli dvě kapely, takže jsem hrál nejdřív v jedné, pak v druhé. Hráli jsme fotbal, hokej... Takže to studium - jako že bych byl usilovný student, který by nemohl spát, pokud by se nepřipravil, to bohužel ne. To možná zklamou. No a na přírodovědě potom, tam to bylo úplně jiné. Tam se člověk vyloženě na některé věci těšil - třeba na přednášky prof. Štyse - to byl zážitek sám pro sebe. Potom se snažíte odvést určitou práci ne ani tak pro tu známku jako kvůli mezilidskému vztahu.

Přednášíte poutavým stylem. Dá se to naučit?

Já se teď přitvím, že pedagogické vzdělání, které jsem získal, bylo právě na PřF a že to byl nejbázanější kurz pedagogiky a psychologie, který dělala tenkrát snad filozofická fakulta. Myslím si, že z hlediska kantorského to bylo dost omezené a formální - taková, s odpuštěním, "dědkologie" v pedagogice. Dneska spíš člověk přemýšlí o věcech a neustále se táže - rozuměl bych tomu, kdybych přišel rozespaly po ránu a teď tu mělti hodiny sedět?

Jak prožíváte zkouškové období vy, jakožto učitel?

Já si pokaždé dávám takové předsevzetí, že omezím počet termínů, které nec ale vždycky "vyměknu", takže v tomto období strašně rozsekané. Na druhé straně se člověk těší, že konečně něco udělá. Ze dopíše rozdělané věci, že pohne s písemnými auto pochopitelně pak moc nejde. Takže už si nebudu dávat předsevzetí - to zkouškové prostě prožívám jako sled jednotlivých termínů. Radši přednáším než zkouším.

Při ústní zkoušce je každý student jiný - hranici je únosná míra přehledu o daném kurzu, nechci říci přímo znalostí. Studenti neustále zkouší, kde ta hranice je. Z povahy věci jsem pedagogický optimista.

Vzpomenete si na váš největší trapas?

Jo, vzpomínám si na jeden. Právě na PřF jsme měli malinkou přednášku z entomologie, kde jsme byli zapsaní tři. Přednášel nám profesor Doskočil. Okolností bylo tehdy více - hlavně ta, že jsem tenkrát vesloval za Slávií Přírodní vědy a s kamarádem jsme ráno už od pěti hodin odjeli na Vltavě asi 30 km. Přednáška byla od osmi ráno. No někde jsme se zdrželi taky večer při nějakém tom slavení... No a tak jsme tam na přednášce my tři seděli a naproti nám prof. Doskočil a celkem monotónním hlasem nám něco říkal. A mně se podařilo usnout - z očí v oči mi spadla hlava. Tak jsem se omluvil. Prof. Doskočil to vzal s humorem, udělal přestávku a pozval nás všechny na kafe.

To bylo právě výborné období, protože mými spolužáky byli Honza Šuspa Lepš a Karel Eros Prach. Chodili jsme do sportovního

oddilu (veslování; lyže-běh), kde nás vedla paní Hana Musilová, veslařská mistrně Evropy. O závodění kolikrát ani nešlo, ale dění kolem toho bylo skvělé.

Sportujete aktivně či spíš pasivně?

Aktivně vůbec ne. Aktivního sportu jsem zanechal nedlouho po odchodu z Prahy; ve 28 letech jsem se pak stal veslařským veteránem - tam je taková formální hranice.

Vidím tady u vás na stěně jedno zlomené veslo...

Jsou to takové pozůstatky z loděnice. To se stane velice snadno - když se štrejchne o bójku. Protáhnutí vesla ve vodě, když je člověk mlád a silný, má 60 kilo v tahu při každém neodšvindlovaném záběru.

Určitě jste cestoval po zahraničí. Které země jste navštívil a kam byste se ještě rád podíval?

Já moc necestoval, protože jsem byl od roku 1983 zaměstnancem na Pedagogické fakultě a s výjezdy to bylo úplně jiné než např. na Entomologickém ústavu. Takže já jsem do té



doby navštívil jen území bývalého Sovětského svazu a několikrát jsem vyjel do Německa. V podstatě jsem začal cestovat až v 90-tých letech. Byla to Itálie, Chorvatsko, Německo, Rakousko, USA, Vietnam...

Rád bych se podíval zase do jihovýchodní Asie - pokouším se domluvit s doc.

Soldánem. A připravuji se na Thajsko či Malajsii. Už dlouho bych se chtěl podívat do Jižní Ameriky.

Jak probíhá váš úplně obyčejný den?

To záleží na tom, který je to den. Já vám řeknu třeba nejdřív nějaký hrozný den, to bylo třeba večera (úterý 4. dubna) a pak ten dobrý.

Takže hrozný den - ráno vstanu, přijdu do práce, v 8 hodin začnou schůze a v 18.50 končí - v tuto dobu už jen ti nejsilnější jedinci udrží myšlenky a dokážou vyslovit alespoň holou větu. A to se pak doma večer nedá skoro nic udělat, kromě toho, že je třeba rozbitý vypínač, který se musí opravit.

A když je dobrý den - člověk ráno vstane, potom se třeba povede přednáška a pak se věnuje skutečně té biologii. Takových ideálních dnů mám hrozně málo. Zdá se mi, že se byrokracie dostává do takového šíleného oběhu, že se vytrácí reálný život a že žijeme v číslech a hlášeních, pod kterými si dokážeme představit jen málo.

A co volný čas? Jak ho využíváte?

Většinou doháním resty. A když je nechci dohánět, tak se sbalím a jedu s rodinou na Šumavu nebo do Novohradských hor. Nebo v létě, přes víkend, do sousedních Alp.

Jak jste se dostal k Šukasu? (Pro nezasvěcené = hudební sdružení Šuspův kakovonický soubor)

Když to vezmu od začátku - muziku dělám od mala. Byl jsem takové to dítě, co chodí s housličkami do hudebky. Pak jsem přibral trubku, na kterou bych dneska nezahrál

skoro nic, a jelikož mě zajímá jazz, tak jsem se dostal i k base. Do Šukasu jsem přišel vlastně přes Šuspu. Na koleji jsme měli jakýsi soubor nevyhraněného stylu, a když tady poprvé Šuspa zorganizoval vystoupení, tak mě přizval.

Máte jiné koníčky než hrání?

Poslední dobou mě koníčky nějak opouštějí - člověk se stává "vokoralej". Samotná muzika je dost velký a časově náročný koníček. Mám 16-tiletého syna, který je dobře střelený do muziky - takže si o ní povídáme a on mě nutí, abych s ním občas i hrál. Hraje na akustickou a elektrickou kytaru. No a kromě muziky a turistiky je mým koníčkem de facto práce - tím nemám ale na mysli schůze.

Copak čtete ve volných chvílích?

Když si chci vyčistit mozek, tak detektivky. Přečtu Chandlera, třeba. Přečtu velice rychle cokoli, a když jsem hodně zdevastovaný, tak čtu jakoukoli knihu, kterou nechají synové nebo žena otevřenou. Tím se stávám terčem jejich útoku a legrace - dávají k lepšímu, že táta čte kteroukoli knihu, kterou najde otevřenou, tak, že přečte pár stránek a to mu potom stačí...

Čtete třeba i pohádky?

Jo, jo. Některé pohádky, jako Werichovo Fimfárum, jsou krásné a jsou o soudobé realitě.

Měl byste jednu hodinu neomezeně velkou čarounou moc měnit cokoli na světě. Co by to bylo?

Tohle je otázka! Já nevím, jestli bych za tu hodinu vůbec stihnul analýzu kroků, které by musely být učiněny, aby to mohlo být změněno. Ale když zůstanu ve své branži, tak kdybych měl takovou moc, změnil bych státní rozpočet, který by pak sunul větší peníze do oblasti školství a vědy, konkrétně tedy do nastupující generace, a to i s vědomím, že řada těch prostředků by šla nejenom na zvýšení úrovně vzdělanosti, ale i celkového rozhledu a šanci mladých. Třeba namísto toho, aby šla do jejich dávek v nezaměstnanosti po střední škole.

Jinak by člověk chtěl pochopitelně změnit spoustu věcí, ale je otázka, jestli by je změnil vůbec k lepšímu. Sebelepší úmysly se mohou úplně obrátit - tím, že člověk má omezený rozhled nebo tím, že udělá zásah do systému, který vidí jen z určitého úhlu. Takže proto jsem tak na rozpacích.

Kdybyste si měl sám sebe představit jako

někáho živočicha, který by to byl?

No tak teď v tomto rozpoložení asi jako medvěda.

To po té včerejší schůzi?

Ano; Jdemí to dnes pomalu, pospal bych si a pak bych si šel slupnout nějakou tu malinu...

Vyzkoušel byste svůj vlastní objev na sobě samém?

Já nepracuji v té branži. Nezkouším žádné chemikálie na hubnutí myzu, nepokouším se syntetizovat léčiva, takže já bych mohl maximálně zkusit, jak chutnají některé produkty zápašné, glaz-ploštic, ale to mě moc neláká... :-)

Když jsme u toho - co rádiíte? A vaříte?

Vařím. To když se stanu "ženou v domácnosti", když je manželka na služební cestě nebo na nějakém vzdělávacím kurzu. Vařím "po chlapsku" a jednoduše. Většinou mám ale jídlo zabezpečeno v polotovarech (to budíž řečeno, abych se nevytahoval) v ledničce. Jím hlavně maso - no, pak brambory, rýži... Co mi teď momentálně nejvíce vyhovuje je rýže se zeleninou a nějaké maso. Nejsem vůbec na sladké a na knedlíky, takže můj chuťový prapor je spíš uzené než krémole.

Co budete dělat, až skončíte s přednášením?

Myslíte na penzi?

Třeba.

Víte, že o tom zatím vůbec nepřemýšlím? Připadá mi to jako hrozně dlouhá doba, pokud to dobře počítám, tak mám do nárokové penze 17 let.

Víte, jaké květiny a jakou barvu má ráda vaše žena?

Teď jste mě trochu zaskočila, takže se musím zamyslet. Kytky má ráda jakékoli. A co se týče barvy - možná žlutou a fialovou. Jenže teď mi dochází, že to vlastně jsou barvy lučních a polních kytek, které má ráda... Tak možná proto.

Spoléháte raději sám na sebe nebo na druhé?

No - řek bych, že spíš na sebe. Ale... mám pár kolegů, na které se mohu spolehnout vždycky

a oni na mne snad také.

Chtěl byste na závěr něco vzkázat studentům ?

Úplně obecnou věc - aby měli hodně radostí.

Opravdu to myslím v plurálu. Protože se mi zdá, že bez toho to nejde.

Děkuji za příjemný rozhovor.

Věra Cihlářová

faktografické údaje (Miroslav Papáček)

narozen:	1953
povolání:	profesor
pozn.:	dle nového vysokoškolského zákona patří tato formulace:
zařazení:	akademický pracovník
kategorie:	profesor
zaměstnání:	hlavní pracovní poměr je na JU, minoritní na AV ČR (ENTÚ)
vzdělání:	gymnázium Třeboň, Přírodovědecká fakulta UK, aspirantura na PřF UK, habilitace a profesorské řízení na JU
výška:	183 cm (asi)
rodina:	manželka (psycholožka), 16-tiletý syn (studuje gymnázium v Č.B.) a 20-tiletý syn (architektura na ČVUT)

O čase (nejen) doktorandském

Říká se, že čas jsou peníze. Pro doktorandy je (prý) čas největším nepřítelem - alespoň mnozí doktorandi to tak vnímají, zejména v souvislosti s novou zákonnou úpravou stanovující standardní dobu studia v doktorandských studijních programech na tři roky. Takto vymezená doba studia však není nikterak nová: délka interní vědecké aspirantury, předchůdkyně nynějšího doktorského studia, byla stejná a aspiranti se s tím vesměs vypořádali (ostatně, co jiného jim zbývalo). Následovalo porevoluční období "změkčení" pravidel (nebo jejich nepřesného definování?), aby tato pravidla se zákonem č. 111/1998 o vysokých školách opět "přitvrdila". Protože změna zákona je sice možná, avšak v blízké budoucnosti spíše nepravděpodobná, je potřeba se s touto situací vyrovnat.

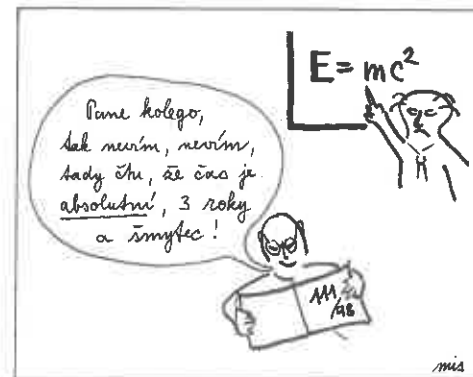
Jak tedy na to? Je-li něčeho málo, mělo by se s tím dobře hospodařit. Vztaženo na náš případ, doktorandi, kteří mají pocit, že času pro splnění všech povinností a úkolů studia v doktorském studijním programu je málo, by s časem měli dobře hospodařit. Co to

konkrétně znamená? "Čerstvý" doktorand (optimálně již vážný zájemce o doktorské studium) by měl mít od začátku poměrně jasno v několika důležitých momentech: jaké bude zaměření (náplň, téma) disertační práce, kdo bude školitelem a jak bude práce zajištěna finančně (materiálově, přístrojově, prostorově). Velmi brzy, přesněji do třech měsíců po zahájení studia musí totiž doktorand spolu s navrženým školitelem sestavit a oborově radě předložit "Plán studia v doktorském studijním programu". Tři měsíce jsou pro "připraveného" doktoranda dostatečně dlouhá doba na to, aby "Plán" vypracoval. Ale pozor! Ono nejde ani tak o ten list či několik listů papíru, ale jde zejména a hlavně o to, aby se doktorand dal hned od počátku do práce. Aby se zorientoval ve zvolené problematice, zvážil, na co má vědomostí, síly i ten čas. Aby si stanovil priority či chcete-li pořadí důležitosti - v životě, v práci... Aby si dobře promyslel a ujasnil, jak stráví ony tři roky. Samozřejmě zdaleka ne všechno se dá dopředu odhadnout. Vždyť podstatou doktorského

studia je vědecké bádání, samostatná tvůrčí činnost, a tomto oboru není o překvapivé zvraty nouze - v pozitivním i negativním smyslu. Někdy se dokonce zdá, že čím pečlivěji připravený a promyšlený je experiment, tím snadněji skončí fiaskem, a naopak náhlá vnuknutí ("múzy políbení") vedou ke skutečným objevům. Na to bych ale v daném případě nespolehl a rozhodně bych doporučil co nejpečlivější přípravu. Samozřejmě, že na přípravě "Plánu" se musí podílet školitel - odpovědnost za kvalitu "vstupní přípravy" studia je podle mého soudu převážně na školiteli. Ten musí umět odhadnout přiměřenost a reálnost cílů, možnosti zvolených metodických přístupů, očekávaný objem a kvalitu výsledků. Jde tedy o spolupráci doktoranda a školitele, přičemž míra účasti, zapojení a úsilí obou aktérů tohoto malého dramatu se v průběhu studia mění. Zpočátku bude asi ve většině případů dominovat školitel, aby posléze ustupoval do pozadí a přenechával více a více na svém školenci. I když z tohoto schématu mohou být výjimky. Iniciativní a v daném oboru již poučený doktorand může být velmi samostatný od samého počátku.

Jak tedy úspěšně vstoupit do studia v doktorském studijním programu? Připravovat se s předstihem: snažit se získat infor-

mace o zvoleném oboru či předpokládané problematice, poohlédnout se po "kompatibilním" školiteli, zkusit proniknout do příslušné laboratoře a okruhu odborníků již třeba jako student magisterského stupně studia



(nejlépe se lidé i prostředí poznají "v provozu", o vlastní tematice nemluvě - mnoho studentů po nějaké době zjišťuje, že zvolená problematika jim nesedí; bakalářskou a magisterskou práci lze i za takové situace nějak dokončit, ale v případě doktorské práce jde o mnohem více); po zahájení studia pak neotálet a dát se do toho. S takovým přístupem by pak tři roky mohly stačit, co říkáte? ■

Miloslav Šimek

počet zahraničních studentů na naší fakultě se vyšplhal na kulaté číslo 10?

na BF je nyní 174 studentů bakalářského programu,
117 studentů magisterského programu
a 107 jich studuje program doktorský?

máme celkem 38 "prerušených" studentů?
- 8 v bakalářském stud. programu
- 8 v magisterském
- 22 v doktorském (2 externí a 20 denních)

naše fakulta má k dnešnímu dni
celkem 369 studentů denního studia
a 29 externích (externí jsou pouze doktorandi)?

4 je počet doktorandů pobývajících právě teď někde v zahraničí?



Za poskytnuté informace Pavučina děkuje ochotě studijního oddělení, jmenovitě p. Firerové.

Počítače podruhé - síť

Minule jsem vám slíbil, že bude pár slov o bezpečnosti práce na počítači. Budete potřebovat gumové rukavice, ochranné brýle, ... Na to mi asi neskočíte, co?

- Pokud vytváříte jakýkoli dokument, tabulku apod., tak si ho hned ze začátku pojmenujte a pak během práce často mačkejte kombinaci kláves Ctrl+S (ve většině windowsových programů se tak uloží vaše práce na disk). Když už jsme u ukládání, pak soubory pojmenovávejte tak, abyste věděli, co v nich je. Vytvářejte si také adresáře a soubory do nich ukládejte podle logických souvislostí (pokud budete někomu ukazovat své protokoly přímo na počítači a vedle nich budete mít obrázky z Internetu, které se budou jmenovat "anal.jpg" či "sodomy.gif", budete to těžko vysvětlovat).
- Pokud s vámi počítač z nějakého důvodu přestane komunikovat, tak ho hned nevypínejte a zkuste kombinaci kláves Ctrl+Alt+Delete. Ve WIN 95/98 se objeví seznam běžících úloh a za některými z nich bude napsáno *Bez odezvy* [Not Responding]. Vyberte ji kliknutím myši a klikněte na tlačítko *Ukončit úlohu* [End Task]. Pokud máte štěstí, tak počítač zase začne reagovat a neztratíte svá data. Ve WIN NT¹ po

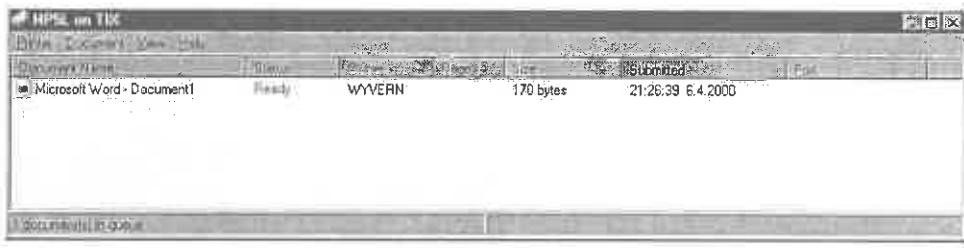
stisknutí Ctrl+Alt+Delete musíte ještě kliknout na tlačítko *Správce úloh* [Task Manager] a dále již postupujete stejně, jak bylo zmíněno výše.

Pokud zmíněná metoda nezabere, můžete s klidným (?) svědomím stisknout tlačítko Reset na počítači.

- A pak je tu ještě zálohování. Jediná rada je "zálohujte, zálohujte, zálohujte!". O co se jedná? Počítač je poruchový, takže se vám může stát, že k němu jednou přijdete a všechna data budou pryč. Proto je dobré mít data na několika různých místech. Třeba v počítači a ještě na disketě (diskety jsou však velmi poruchové, tak radši na dvou). Úplně nejlepší je zálohovat na CD a pokud máte, pak ani ZIP (fa. Iomega) není špatný.

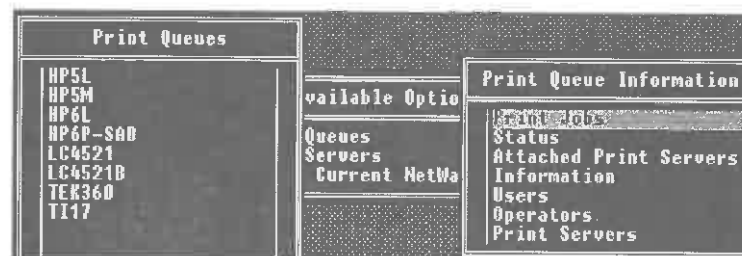
To bylo něco málo k obecným zásadám práce. A teď něco o tisku. Jak se tiskne, všichni víte. Ale co když jste poslali na tiskárnu něco, co jste ještě poslat nechtěli?

Když pošlete něco tisknout, zařadí se to do tiskové fronty (print queue). Je to stejně jako obyčejná fronta, prostě tam ta tisková úloha (print job) čeká, až ji obslouží tiskárna. Ale jak se na tu frontu podívat? Jsou dva způsoby (alespoň co já vím). Když něco tisknete, objeví se vám vpravo dole v liště nová ikonka - je na ní tiskárna. Když na tu ikonu kliknete myši, objeví se toto okno. *



1 Windows NT jsou na obou počítačových učebnách

V bílém poli vidíte seznam tiskových úloh. Vlevo (*Document Name*) je název programu, ze kterého se tiskne, a jméno tištěného souboru. Následuje aktuální stav (*Status*) - ten může nabývat několika hodnot: *spooling* - úloha se načítá, *ready* - úloha je připravena k tisku. Následuje vlastník tiskové úlohy (*Owner*) - to je ten, kdo to poslal tisknout, počet stránek, velikost tištěných dat po zformátování pro tiskárnu² a datum a čas, kdy byla úloha zařazena do fronty.

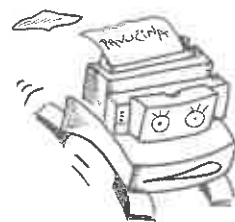


Já tohoto správce tisku moc neovládám, tak vám radši popíšu prográmkem PCONSOLE, který běhá na biologické NOVELLOVSKÉ síti.

Když zmáčknete kombinaci kláves **Alt+R**, objeví se okno, do kterého máte zadat název programu,^{3,4} napište tedy PCONSOLE a potvrďte enterem. Objeví se modré okno, kde si můžete zvolit jednu ze tří možností - zvolte první, ostatní vás nezajímají. V dalším okně si vyberte tu tiskárnu, jejíž tiskovou frontu chcete zobrazit (na staré učebně je HP5L, na nové je HP6L⁵) a opět potvrďte stisknutím

klávesy enter. V novém okně si opět zvolte první položku (ostatní si klidně zkuste taky, většinou nabízejí nějaké neškodné informace). Objeví se další, už poslední, okno. V něm zase vidíte jméno tištěného souboru a program, ze kterého se tiskne, stav tisku a nějaké ty další informace. Stav tisku jsou tyto: *adding* - úloha se načítá, *ready* - úloha je připravena k tisku, *active* - úloha je právě tištěna, *held* - úloha je pozastavena uživatelem.

Kteroukoli z úloh (mimo právě tištěných) můžete smazat stiskem klávesy Delete. Ale pozor, tento program není pro to, abyste škádlili své kolegy, ale abyste mohli smazat svou úlohu poslanou omylem, popřípadě nějakou úlohu, která sedí na tiskárně jak žába na prameni již několik hodin a nic se neděje. Po jednotlivých úlohách se můžete pohybovat pomocí klávesových šipek. Pokud na některé z úloh stisknete enter, zobrazí se informace o úloze - její velikost, vlastník, datum a čas zařazení do fronty atd. Pak je tam také položka



- 2 Tiskárna má svůj vlastní formát dat, která umí zpracovat. Pro vás celkem není důležité jaký, ale nenechte se překvapit, až váš dokument z Wordu, který na disku zabírá 25 kB, bude v tiskové frontě hlásit třeba 2500 kB.
- 3 Stejněho efektu dosáhnete i kliknutím na tlačítko Start a poté kliknutím na Spustit (Run).
- 4 Když už jsme u klávesových kombinací - **Alt+E** spustí Windows Explorer a **Alt+F** spustí vyhledávání souborů nebo složek. A pokud byste měli mnoho spuštěných oken, tak **Alt+M** je všechna minimalizuje do lišty.
- 5 Ještě tam jsou nějaké jehličkové tiskárny, ale nevím, která je kde, a většina lidí je stejně nepoužívá.

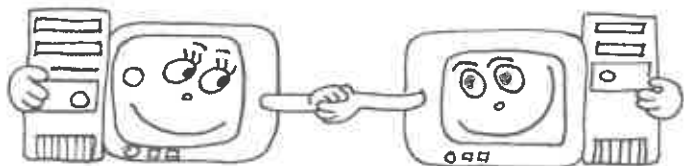
User Hold (uživatelské pozastavení) - když na ni najedete a stisknete Y nebo N, tak úlohu pozastavíte nebo zase spustíte. Tato úloha je pak ostatními předbíhána do té doby, než ji zase někdo "odpozastaví". Toto je asi nejlepší způsob, kterak nakládat s úlohou, která třeba není až tak stará, ale nikdo na učebně se k ní nehlásí.

Program opustíte několikerým stisknutím klávesy Esc.

To je pro dnešek asi vše. Příště si povíme něco o hierarchii sítě na BF, o správě vlastního účtu (sdílení dat ostatním lidem, obnově omylem smazaných dat).

Jen tak mimochodem - heslo si můžete změnit příkazem SETPASS (spouští se stejně jako PCONSOLE). Budete dotázáni na staré heslo a poté na nové heslo a ještě jednou na nové heslo. Mnoho zdaru při průzkumu lokální sítě.

- Duorkin -



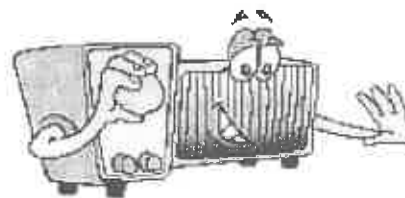
Nesamozřejmě Internet

Na setkání s panem prezidentem 6.4. 2000 se student BF Pavel Erben zeptal hlavy státu, zda si myslí, že by měla vedení univerzit podporovat zavádění informačních technologií. Dotaz byl bohužel formulován nešťastně, a to hlavně proto, že na něj nešlo odpovědět jinak, než "samozřejmě ano". Tož se všichni zasmáli naivní otázce a šlo se dál. Po skončení debaty jsem však slyšel hloupé, posměšné anebo útočné narážky na Pavlovu adresu (stran jeho inteligence apod.), které mne nejprve dost naštvaly, aby z nich nakonec zůstala lítost nad netolerancí a ubohou povrchností jejich autorů. Tedy jen na vysvětlenou. Tuhle poznámku píšu kvůli internetové síti na kolejích. Pavlova otázka měla své hluboké kořeny v rozporu mezi tím, co univerzita (její nejvyšší vedení) proklamuje a čím se prý chlubí (jak skvěle ty informační technologie podporuje), a tím, co ve skutečnosti dělá. Před dvěma roky jsem, coby univerzitní senátor, spolu s Pavlem připravil a pokusil se prosadit zavedení Internetu na kolejích (a hlavně jeho rychlé zpřístupnění studentům). Těžko si (bohužel) dokážete představit, jak to NEBYLO SAMOZŘEJMÉ. Nakonec se nám to, z velké části díky skvělému přístupu ředitele kolejí J. Brauma, podařilo. Ovšem s tím, že většinu nákladů (nebo snad všechny?) hradily KaM. Mimochodem, nebyť nadšení a vědomostí Pavla Erbena, síť byste na kolejích možná ještě teď neměli. O dva roky později, během kterých se počet připojených počítačů zvýšil z původních 25 na 80. NENÍ OPĚT SAMOZŘEJMÉ, jestli univerzita podpoří další provoz a rozvoj těchto sítí. Tož, to jen tak na okraj pro ty, kteří hodnotí, aniž by věděli.

Zdeněk Klouda

Fyzika - jak to vidí několik prváků, aneb ???

Po přečtení článku "Trochu pláče nad rozlitym mlékem (aneb krátce ke stavu fyziky na BF)" jsem si připadal jako ve špatném snu. Nejenom, že se prváci stali nicnetušícími obětmi šileného fyzikáře, ale byli také týráni a mučení složitými a nepochopitelnými výklady středoškolské fyziky (dovolte mi trochu demagogie).



K přednáškám a vůbec designu fyziky pro biology v minulých letech bych se nechtěl vyjadřovat, jelikož jsem je neměl možnost zažít, jsem tady teprve prvním rokem. Ale co se týče přednášek tohoto roku, tedy přesně 1999/2000, rád bych se ohradil vůči výslednému článku. Jak sám pisatel tvrdí, je v hodinách fyziky třeba shrnout a ujednotit značně rozdílné znalosti studentů. Tento úkol, který je jistě prioritní, dle mého a nejenom mého názoru, byl splněn. Údajně strohá a poněkud nepřehledná skripta, která byla vydána a patřičně na přednáškách vysvětlena p. Adamcem, se pro několik z nás prváků stala hlavním učebním materiálem na zkoušku. Podmínkou složení zkoušky byla znalost minimálně látky probírané na hodinách. Ano, je pravdou, že obvyklou podmínkou pro složení zkoušky jsou obvyčejně skripta vyučujícího (že by scestná myšlenka?). Pojetí přednášky na "dost odborné úrovni" spočívalo v tom, že místo klasických vzorečků, které se člověk učí nazpaměť, se nám p. Adamec snažil látku vyložit v souvislostech, a to tak, abychom pochopili proč a jak se to děje. Myslím si, že toto jeho počínání bylo mnohdy úspěšné.

K dalšímu bodu, a to k hodnocení zkoušky, bych se také rád vyjádřil. Student, jenž obdržel trojku za to, že neuměl jednu

otázku ze tří (mimochodem spektrometrie ve skriptech je a na přednáškách jistě také byla probírána, jak bylo již ve článku samotném naznačeno, paralelně s fyzikální chemií) a ještě se neuměl vyjadřovat, jak sám článek tvrdí, pak si myslím, že může být dotyčný student rád, že vůbec tuto zkoušku složil. A dále, jmenování Jana Okrouhlika bylo značně nevhodným a laciným gestem. Jen by mne zajímalo, odkud se kolega pisatel dověděl, že Honza Okrouhlik odvozoval, cituji: "teorii relativity z Lorenzových transformací", protože u zkoušky rozhodně nebyl a ani Honza Okrouhlik ani p. Adamec (soudě podle jeho neúplného a zjevně zoufalého mailu) mu nic o obsahu zkoušky neoznámovali.

Naopak z mého pohledu bych rád p. Adamce obhajoval tím argumentem, že jako jeden z mála vypsal mnoho terminů, což je pro prváky poměrně důležitým aspektem k posuzování jednání přednášejícího.

Tento článek rozhodně nebyl myšlen, ač to tak možná vypadá, jako útok vůči Lukáši Šmahelovi - autorovi článku minulého, ale jako vyjasnění si některých drobností a okolností. ■ Aleš Tomčala

Vážení čtenáři,

omlouváme se za technickou chybu, která se vyloudila do odpovědi p. Adamce na e-mail Lukáše Šmahela (Pavučina č. 1, str. 17). Zde je celé znění e-mailu p. Adamce:

Vážení pane, zařídám Vás tímto, aby jste mne láskavě přestal obtěžovat a to jak osobně tak e-malovou poštou



Ženy jsou velmi pokrokový hardware ... Od nepaměti podporují Plug and Play

Jak sundáte jednorukého chlápka ze stromu? Zamáváte mu.

A proč ne fyzika?

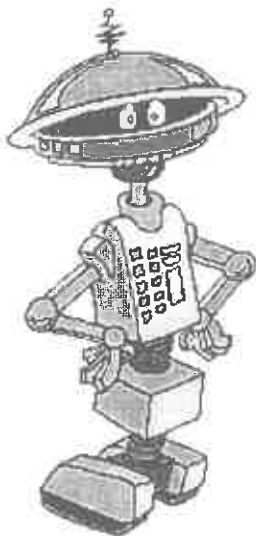
Již po několik posledních měsíců vědí učitelé i studenti BF, že se na fakultě připravují podklady k předložení žádosti o akreditaci dvou nových studijních programů. Mnozí učitelé pro tuto záležitost leccos museli udělat, někteří, jako doc. Špatenka, dokonce velmi mnoho. O co vlastně šlo?

Kdo se někdy seznámil se záměry Jihočeské univerzity pro vzdálenější budoucnost, ví, že JU počítá s existencí nikoliv biologické, ale přírodovědecké fakulty. Je to úvaha stejně v budoucnu logická jako dnes v Českých Budějovicích nereálná: každá univerzita (kromě specializovaných škol, jako jsou třeba techniky ve stejném městě, kde je jiná univerzita) by měla mít dva pilíře, totiž fakultu věd přírodních a fakultu věd humanitních. K diskusi o fakultě humanitní nejsme kompetentní. Pokud jde o vědy přírodní, pamětníci znají doporučení Akreditační komise ČR z doby vzniku naší fakulty, abychom se drželi toho, na co "máme" a založili fakultu biologickou. Udělat z ní někdy v budoucnu fakultu přírodovědeckou je možné jen jediným rozumným způsobem: postupně připravovat a zavádět studijní programy a obory, které už nebudou striktně jen biologické. Pouhé přemalování vývěsního štítu nápisem "Přírodovědecká" by nebylo právě nejšťastnějším krokem.

Jenže kde vzít všechno to, co je třeba pro chod různých nebiologických studijních programů? To nejdůležitější jsou dostatečně kvalifikovaní učitelé. Jejich kvalifikací přitom není jen jejich původní studijní příprava, ale především jejich dosavadní výsledky vlastní vědecké práce. Soustava vědeckých pracovišť ústavů Akademie věd ČR, která je tak vhodným zázemím

pro vědy biologické i zdrojem učitelských pracovních sil pro fakultu, je přece jen orientovaná na biologii (a ještě ne celou). Něco se tu ale přece jen nabízí: dnešní biologie zahrnuje spoustu práce biochemické a (tady na Branišovské a v Opatovickém mlýně) i dost fyziky. A tak už před lety vznikl a byl na BF akreditován studijní program Biofyzika. Ne že by se mu příliš dařilo: ale to není rozhodně vinou nedostatku učitelů. Příčina je jednoduchá. Nepřicházejí uchazeči o toto studium. A to rok za rokem.

A tak vznikl plán na vytvoření dalšího studijního programu z okruhu fyziky, totiž Aplikované fyziky, orientované v magisterském stupni na fyziku plazmatu a aplikovanou přístrojovou fyziku. Programu, který by mohl být dost zajímavý pro uchazeče uvažující po pěti letech magisterského studia spíše o praktickém uplatnění. A hlavně: při zachování na BF obvyklého dvoustupňového uspořádání byl program koncipován tak, aby bakalářský stupeň zahrnoval zejména kurzy, které by byly společné pro nový program Aplikovaná fyzika, pro stávající program Biofyzika a dokonce pro studium aporbační kombinace obsahující fyziku na Pedagogické



fakultě JU. Takže student by vlastně mohl po jistou dobu rozvažovat, chce-li se žít jako učitel fyziky, praktický aplikovaný fyzik nebo exkluzivní vědec biofyzik. Dost zajímavé, ale pracné na zajištění kurzů a hlavně učitelů. Doc. Špatenka se opravdu hodně snažil sestavit soubor kurzů a učitelský team, jak to jen šlo nejlépe. A pracoval na tom možná déle než rok. Mezi učitelé bylo těch několik fyziků z ústavů na Branišovské, řada externích lidí z Prahy a učitelé z katedry fyziky PF JU.



O něco později a souběžně s tím se po delším dohadování pustili do práce kolegové chemici a velmi rychle připravili několikakilogramový balík návrhu studijního programu Biochemie. Ten je koncipován jako samostatný pětiletý magisterský studijní program v duchu "biologické chemie" s důrazem na chemii živých organizmů s využitím technik molekulární a buněčné biologie. Tedy tu biochemii, jakou potkáváte v ústavu Parazitologickém, Entomologickém, Ústavu molekulární biologie rostlin a dalších. Odtud, ale nejen odtud, jsou i učitelé tohoto programu. Řada z celkem asi čtyřiceti přednášejících je z pražských ústavů AV ČR. A hlavně: téměř všichni mají za sebou výraznou publikační aktivitu a vykazují její slušný ohlas ve světě. Proto pro Vědeckou radu BF nebylo problémem schválit tento návrh a celý projekt studijního programu biochemie už byl předložen Akreditační komisi ČR.

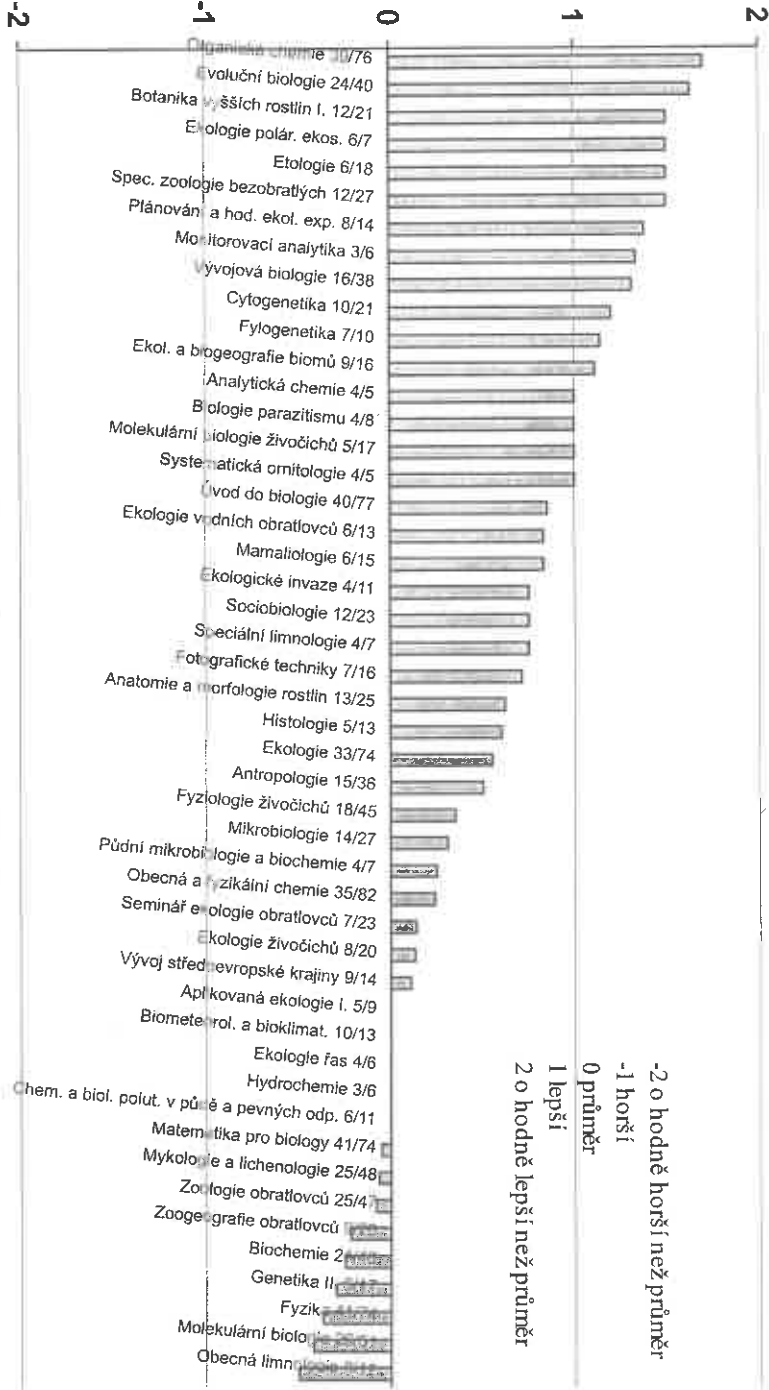
Trochu jiná situace ovšem byla v případě jinak hezkého návrhu Aplikované fyziky. Tam se Vědecká rada nejprve dožadovala doplnění podrobností o učitelích zajímavě koncipovaných kurzů a pak se ještě obrátila na odborníky v pražském Fyzikálním ústavu AV ČR se žádostí o posouzení návrhu a hlavně dosavadní práce navrhovaných učitelů. Pražský výrok sice nebyl zrovna odmítavý, samotný program chválil a v průvodním dopise zněl dokonce "zkuste to". Jenže právě skladbu učitelského teamu a vědeckou minulost mnohých navrhovaných učitelů ani sám materiál, ani jeho posouzení odborníky příliš nevyzdvíhalo. Proto ve Vědecké radě BF, uvyklé na obvyklou úroveň na naší fakultě, zaznělo dost kritických hlasů a pochybností, zejména ze strany externích členů. A to zřejmě nakonec vedlo Vědeckou radu BF ke skeptickému posouzení návrhu, pro který se v konečném hlasování nevyslovila dostatečná většina. Hlasů proti sice bylo méně než pro, ale těch pro nebyla zdaleka polovina VR. A tak z naší fakulty návrh na nový studijní obor Aplikovaná fyzika neodešel... ■

-zBr-



P.S.: Protože v návrhu je dost rozsáhlá spoluúčast pracovníků z PF, návrh asi přece jen nezapadne, ale uvažuje se o jeho předložení z Pedagogické fakulty.

název, počet hodnotících / zapsaných



celkem hodnotilo 146 studentů, tj. 50 % všech z bak. a mag. stupně studia

2 o hodně horší než průměr
1 lepší
0 průměr
-1 horší
-2 o hodně horší než průměr

otázka: Jaký je tvůj celkový dojem z přednášek? Studentské hodnocení přednášek - zimní semestr 1999/2000

Studentské hodnocení přednášek v minulém semestru proběhlo s rekordní návratností dotazníků (nárůst o 13 procent). Všem, kteří jste se na hodnocení podíleli odevzdáním dotazníku a napsáním svých připomínek, jménem vedení fakulty děkujeme.

Kompletní výsledky SHP (zima 99), včetně odpovědí na vaše dotazy, budou zveřejněny nejpozději po velikonočních ve vestibulu BF, na obvyklém místě.

PH, ZK

Logo fakulty - u co dál?

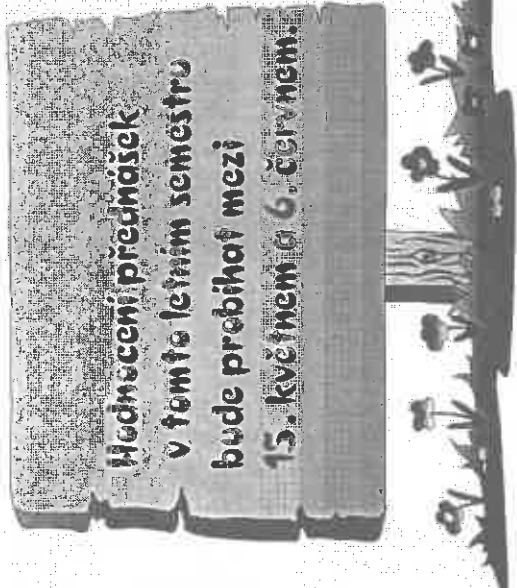
Tato otázka visí ve vzduchu, jak se říká. Máme za sebou dlouhé hodnotící kolo, které skončilo výběrem 4 návrhů. Ty byly dále, na základě vašich psaných připomínek, upraveny. Konečnou podobu jste mohli spatřit na minulém schůzce (14. března).

Mimo to stále přicházely v průběhu hodnocení vaše návrhy - celkem od dalších osmi tvůrců. Některé, bohužel, přišly v obtížné zpracovatelné podobě, takže po poradě jsme vybrali z této druhé skupiny návrhy od dvou studentů. Ty, po konzultaci s jejich tvůrci, budou upraveny a objeví se na nástěnce kvůli možnosti vašeho hodnocení. POZOR - stále ještě sbíráme vaše náměty (i písemné bez kresby) na otázku, jak by mělo logo vypadat!

Pokračováním bude výběr jediného návrhu, který bude s největší pravděpodobností postoupen profesionálnímu grafikovi k finální úpravě. Takže nás čeká ještě kus cesty k cíli. Ale výsledek bude určitě stát za to - vždyť toto fakultní logo bude dílem každého z nás.

Kontakt - viz nástěnka ve vestibulu BF

VC



Zprávy ze senátu

Co se událo od posledního čísla Pavučiny? Za tu dobu se senát sešel pouze jednou, aby

1. schválil pravidla pro přidělování míst na koleji studentům BF (najdeš na nástěnce)
2. prodloužil pracovní smlouvu zaměstnancům BF JU starším 65 let, a to prof. Jánskému a panu Vrkočovi
3. schválil návrh o Rozhodnutí o podmínkách přijetí ke studiu pro akademický rok 2000/2001, předložený panem děkanem
4. schválil rozbor hospodaření BF JU za rok 1999



Dále byla oficiálně schválena změna složení členů ve studentské části AS - na místo Gábiny Balové nastoupila Alena Zíková - a návrh na vyčlenění 10 000 Kč při sestavování rozpočtu fakulty na tento rok, určených na nákup českých knih do knihovny. Tolik k zasedání - ostatně toto vše si můžete přečíst v zápisu ze zasedání, visícím na senátní nástěnce.

V návaznosti na toto vše bych ráda pravidelně v této rubrice poukazovala na pár obecných informací, které jsou nicméně i přes svou obecnost předmětem častých otázek a dohadů z vašich řad.

Takže pro vás "neznalé" to budiž jakýsi souhrn nezbytných znalostí a vy "znalí" si můžete svou informovanost jen utvrdit. Začnu hodně zešířka:

Nový vysokoškolský zákon

Tento dokument, platící od 1. ledna 1999, je iniciátorem větší části změn. Podstatnými úpravami oproti stavu minulému jsou pro studenty: volba akademického senátu, placení školného u bakalářských a "navazujících" magisterských programů a přesunutí právní subjektivity z fakult na univerzity.

Volba akademického senátu fakulty vyžaduje nejméně 30 % volební účast, jinak bude neplatná. Neexistují již oddělené senátní komory, tj. každý student i zaměstnanec volí jak studentské, tak "učitelské" senátory. Akademický senát má nyní 6 pedagogů a 5 studentů (stanoveno vnitřním předpisem fakulty). Volba senátu univerzity probíhá obdobně, vyžadovaná volební účast je alespoň 15 % pro celou univerzitu (tj. ani velká volební účast u nás nemusí zajistit platnost voleb). Funkční období je dvouleté, takže nové volby do obou senátů se uskuteční na podzim 2000.

Placení školného bylo během schvalování zákona velice diskutovanou otázkou. Nakonec se tedy placení školného týká těch, kteří:

- a) o více než rok překračují standardní dobu studia bakalářských či magisterských programů (tj. u nás v bakalářském stupni studují déle než 4 roky, v magisterském déle než 3 roky) - platí za každý měsíc 640 Kč (příští rok 670 Kč).
- b) studují na fakultě ten studijní program, který už řádně dokončili na fakultě jiné

(popř. jiné univerzitě) - placení školného tedy nemá nic společného se studiem dvou škol. Zde je výše školného stanovena na 2 550 Kč ročně (příští rok 2 640 Kč).

Studenti, kteří přetahují studium, nemohou navíc získat stipendium - to se tedy týká i doktorandů studujících přes tři roky a kompenzačních stipendií.

Přesunutí právní subjektivity znamená především ztrátu IČO. Fakulta je tedy pouze součástí univerzity, a proto jsou všichni zaměstnanci BF JU nyní oficiálně zaměstnanci Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (oficiální název školy). Všechna podstatná rozhodnutí jsou činěna přímo univerzitou, která může jakkoliv zasahovat do téměř všech finančních transakcí, zaměstnaneckých poměrů apod. Toho univerzita poměrně značně využívá - jedním z hlavních dokumentů s celouniverzitní platností je Studijní a zkušební řád JU a kreditní systém jím zavedený. To už ale není věc nového vysokoškolského zákona.

Tak tot' prozatím vše. Příště se spolu podíváme na zákoutí a úskalí Studijního a zkušebního řádu JU. A pamatujte - stále bohužel platí, že neznalost zákona neomlouvá.

Za studentskou část senátu

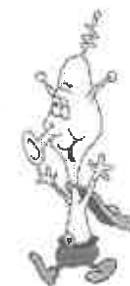
Věra Cihlářová

Víte, ŽE?

MÁ ČESKÝ JAZYK V SOUČASNÉ DOBĚ 17 PÁDŮ

(1. - 7. pád jsou obsaženy v základní gramatice)

- 8.pád - kdo z koho * **korytativ**
- 9.pád - koho, jak * **buzerativ**
- 10.pád - koho, kam * **delimitativ**
- 11.pád - kdo, koho * **likvidativ**
- 12.pád - jak na koho * **intrikativ**
- 13.pád - komu, co * **podmazativ**
- 14.pád - co za co * **korupcional**
- 15.pád - jak komu * **protekcional**
- 16.pád - kdo s kým * **kopulativ**
- 17.pád - co na co * **prezervativ**



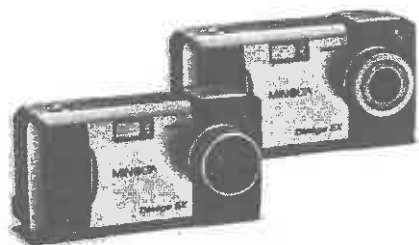
Pár slov o konferenci...

Byl jsem požádán redakcí časopisu o pár slov k nedávno proběhlé konferenci DIGITÁLNÍ ZOBRAZOVÁNÍ V BIOLOGII A MEDICÍNĚ (14. března 2000), kterou jsme si vymysleli v naší poměrně nové Laboratoři digitálního zobrazování v entomologii (Entomologický ústav AV ČR ve spolupráci s Biologickou fakultou Jihočeské univerzity). Zkusil bych se dotknout jen některých zvláštních nebo přesněji řečeno ne zcela běžných věcí, které konferenci provázely, eventuelně vyjavit některé zkušenosti, které by mohly být inspirací i pro naše následovníky.

První věcí, která nás překvapila, byl nebyvalý zájem o konferenci. Ačkoliv jsme obeslali asi jen desetinu zamýšlených pracovišť v naší republice, už měsíc před zahájením konference jsme měli plno (230 účastníků). Bohužel se nám pak nepodařilo uspokojit řadu zájemců. Důvodem bylo samozřejmě to, že se jedná o velmi moderní a dynamický obor, který se dotýká prakticky každého výzkumníka. Proto také na konferenci byli kromě biologů i astronomové, fyzici, geologové atd. Z toho vyplývá zkušenost udělat si předem průzkum zájmu.

Konference měla svoji webovou stránku (dosud existuje na adrese www.entu.cas.cz/konferen), která byla umístěna na web 3 měsíce před jejím konáním. Tam jsme umístili maximum informací a rovněž i jednotlivé hromadné e-maily účastníkům (před konferencí jsme jich rozeslali 13) i ankety (3) k různým tématům. Stránka byla velmi navštěvovaná a podle našeho názoru hodně přispěla ke zdaru celé konference.

Dalším "magnetem" pro každou konferenci jsou přednášející. Podařilo se



nám dát dohromady hvězdnou sestavu přední odborníky v rámci republiky. A také jsme měli mezi přednášejícími mediální hvězdu - spisovatele, novináře, fotografa atd. pana Ondřeje Neffa. Milé pro nás bylo to, jak příjemně byl zrovna on konferencí překvapen (napsal o ní několik noticetek, z toho 2 do svého Neviditelného psa). Ještě jednu kuriozitu jsme měli stran přednášejících - 3 z nich byli ředitelé významných firem z oboru a přitom měli nekomerční (požadovali jsme to) přednášky. To vše bylo "zdravé" zpestření celé akce. S tím souvisí i to, že jsme měli pozvaných 13 firem, které vystavovaly své produkty ve třech místnostech. Myslím, že máme primát v tom, že produkty, služby a informace, které firmy nabízely, byly kromě jiného rovněž cíleně sestaveny na základě výsledků ankety (provedené mezi účastníky před konferencí), které jsme uveřejnili na konferenční webové stránce. Firmy se tak mohly připravit na své návštěvníky. Zúčastněné firmy jsme takticky "tlačili" k tomu, aby se věnovaly zejména našim studentům, kteří dostali speciální bílé průkazky (slosovatelné). Chtěli jsme, aby se tato konference stala také reprezentativní nejen svým obsahem. Proto jsme do čestného předsednictva pozvali zástupce ředitele Entomologického ústavu, děkana Biologické fakulty, místopředsdkyni Akademie věd a primátora Českých Budějovic.

Konference měla svůj sborník (s ISBN) a konferenční CD-ROM disk. A hlavně na něj jsme pyšní. Ještě není běžně obdržet na byť věhlasné konferenci a třeba i v zahraničí speciální CD-ROM disk. A ještě jaký! Zde nebyly jen abstrakty přednášek, zde byly prezentace pracovišť a firem, zajímavosti, linky k jednotlivým tématům... Na tomto CD-ROM disku se spolupodílela celá řada účastníků, a to je pro nás velké pozitivum. Pochopili jsme, že v našich odbornících drímají velké rezervy v komunikaci (na první pohled se tak většinou nezdá), jen je aktivizovat a využít. Předmluvu ke sborníku i CD-ROM disku napsal pro tuto konferenci jeden ze zakladatelů moderního digitálního zobrazování, profesor John Russ (USA). Konferenční CD-ROM disk je přístupný i po konferenci v knihovně ústavu Akademie věd ČR a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (Biologická fakulta).

Během konference se konala výstava DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE spojená se soutěží. Byly tam vystaveny opravdu krásné fotografie - a to nejen vědecké.

Na konci odborné části konference bylo slosování cen soutěží (výstava digitálních fotografií, ankety a účast u vystavujících firem) - výherci dostali celkem 9 hodnotných cen (z toho dva fotoaparáty, jednu čtečku karet z digitálních fotoaparátů atd.). Bylo to příjemné - i když na vědeckou konferenci poněkud netradiční - zpestření celé akce.

Účastníci konference se, jak jsme předpokládali, dohodli na pokračování podobných akcí i v budoucnosti. První akcí, kterou nyní připravujeme s jednou firmou, je speciální workshop pro vybrané studenty naší fakulty.

Podrobnosti se můžete dovědět na mailové adrese weyda@entu.cas.cz

RNDr. František Weyda, CSc.

Vyšel první díl velké encyklopedie Diderot

V druhé polovině března vyšel první díl Velké všeobecné encyklopedie Diderot, která je od doby vydání Ottova slovníku naučného (vyšel v letech 1888 - 1909) jediným velkým encyklopedickým projektem u nás. Velká všeobecná encyklopedie Diderot se od jiných encyklopedií liší především detailněji propracovanými texty a množstvím informací, na které ve středně rozsáhlých encyklopediích není dostatek prostoru. Celkově obsahuje velká encyklopedie Diderot ve srovnání s Osmisvazkovou encyklopedií Diderot téměř čtyřnásobné množství informací a je tak zatím nejobsáhlejší všeobecnou encyklopedií na našem trhu. Celkem vyjde 20 svazků o 13 000 stranách s 150 000 hesly, 22 000 barevnými obrázky, grafy, mapami a tabulkami. Ročně vyjdou tři svazky a celý projekt skončí v srpnu roku 2006. Encyklopedie je původním českým projektem, na němž pod vedením třicetileté redakce spolupracovalo okolo jednoho tisíce odborníků.

Knížní zpracování je provedeno ve třech verzích (Standard, Classic, Classic plus) v mimořádné kvalitě. Cena svazku se pohybuje od 800 Kč u verze Standard po 2800 Kč pro verzi Classic plus.

- EZ -

Chcete studovat v zahraničí?

Zájemce o studium v zahraničí může využít celouniverzitně koordinované programy (např. Socrates Erasmus, Leonardo), fakultně koordinované programy (např. Aktion, Ceepus), jednorázové nabídky různých organizací či vlastní iniciativu.



Z centrálně koordinovaných programů připadá v současné době na BF JU v úvahu program Socrates Erasmus (ostatní se buď teprve rozvíjejí, neodpovídají náplni BF nebo v nich BF není zapojena). Program Socrates Erasmus je určen pro 3- až 12-měsíční pobyty studentů, jejichž hlavní činností je účast na jednom či více kurzech pořádaných hostitelskou univerzitou. Program zajišťuje jen částečné krytí cestovních a pobytových nákladů pro cestu studenta, zbytek se pokrývá obvykle kompenzačním stipendiem či z grantu školitele. Zájemce o účast v tomto programu musí se svým školitelem vytipovat vhodnou univerzitu, kam by chtěl jet, a kurzy, které by chtěl navštívit (pouze v rámci EU). Poté zkontaktují Socratovského koordinátora partnerské instituce, či (lépe) nějakého jejího pracovníka. V praxi to bývá člověk, s nímž školitel má již navázaný styky. Vždy na podzim (říjen až

listopad) se podepisují kontrakty na pobyty na následující studijní rok. Pozor tedy - v říjnu 2000 je již nutno podepsat kontrakty na studijní rok 2001/2002! Formuláře jsou k dispozici na rektorátě u Mgr. Lilákové, u pí. Pánkové a na **k:\zahrstyk\socrates** a musí být podepsány oběma stranami. Výhodou programu Socrates Erasmus je fakt, že veškeré projekty, tedy i množství mobility, v rámci programu závisí na aktivitě a schopnostech jednotlivých univerzit, respektive jejich akademických pracovníků. Nejde tedy o program kompetitivní, kde se vlastně o pobyty "soutěží".

Další možností jsou pobyty pro studenty i pedagogy obsazované rozpisem kvót prováděným MŠMT na základě nabídky vyplývající z mezinárodních smluv - nabídky jsou každoročně zveřejňovány v Bulletinu AIA a jsou k dispozici na zahraničním oddělení rektorátu JU.

Rozmanité nabídky jsou prezentovány prostřednictvím MŠMT ČR, nadací, zastupitelských úřadů a lze je nalézt na Internetu, případně na nástěnce před kongreshalou, na stolku před mou pracovní apod. Tyto nabídky bývají specializovány a nejsou pravidelné. Obzvláště doporučuji pozornosti přednášku o možnostech studia v zahraničí, kterou budu pořádat v kongreshale 18.4. ve spolupráci s Fullbrightovou nadací AIA - sledujte vývěsky!

Pobyt v zahraničí je též možno zajistit na základě individuálních kontaktů školitele studenta, zejména v rámci mezinárodních projektů a programů - to závisí především na schopnostech a snaze školitele. ■

Pavel Kindlmann

Kolik nás tato planeta uživí?

Obdělávatelná půda prý stačí pro 8 miliard lidí - máme tedy ještě 2 miliardy rezervu. Jenže postupné zasolování, acidifikace, eroze a odnos živin toto množství omezují. Nejhuř je na tom Afrika. Zdejší obyvatelé mají sice o 25 % menší bazální metabolismus (o 5 % díky teplému klimatu, o 10 % díky nižší hmotnosti a 10 % díky menšímu životnímu tempu), ale s jejich postupným přibližováním západním standardům se to nejspíš v nejbližší době změní. Lidé se dostávají do "pastí chudoby" - pracují právě tolik, aby získali dost jídla. Je-li nutné pracovat moc, potřebují pak i více jídla a vzniká tak začarovaný kruh. 18 % lidí je extrémně chudých a jsou tak v této pastí chudoby, dalších 35 % lidí balancuje na jejím okraji.

Jednou z možností, jak zvýšit množství půdy, je zavlažování. Vodních zdrojů ale také ubývá, neboť s vodou se často zejména ve městech ne hospodářím nejlépe. Chybí také dostatek energie - nabízejí se sice alternativní zdroje, ale ty nejsou při současné finanční situaci rozvojových zemí řešením.

Diskutovanou otázkou je též použití geneticky modifikovaných plodin. Prostor je ve schopnostech adaptace a odolnosti proti škůdcům a chorobám. Významná je též oblast modifikací zabývajících se zvýšením fotosyntetických schopností, např. geny z ruderál, které umožňují zvýšení afinity enzymu RUBISCO k CO₂ a tím zvýšení produkce. Geneticky modifikovat se vědci pokoušejí hlavně rýži jakožto denní chleba velké části světové populace. ■

Crop Science, 39 (1999):1250

Lukáš Šmahel



Rezavé kořeny

Když vykopete půdní profil v nějaké pěkné rákosové bažině, můžete spatřit zajímavou věc. V šedé půdě budou místy kořeny kytek a kolem nich rezavé pruhy. Kde se tam berou?

Na tohle vám většina botaniků snadno odpoví. Je to od vysrážených železitých sloučenin. V zamokřené půdě je totiž málo kyslíku, a tak se v půdě vyskytuje redukované sloučeniny železnaté, jen kolem kořenů je to jinak. Kořeny totiž vylučují do svého okolí vzduch, ve kterém se ty železnaté sloučeniny oxidují na železité.

Proč to ale ty kytky dělají? Říká se, že proto, že je to pro kytku výhodné, už proto, že železnaté soli jsou pro kytky toxické a je potřeba zabránit tomu, aby se do ní dostaly. Další výhodou je ta, že to podporuje nitrifikaci (příslušné bakterie jsou totiž aerobní), a kytky mají tedy víc živin. A ještě by se asi našlo něco. Tohle je známo víceméně všeobecně. Ta pohádka má ale asi jeden háček, o kterém se ale zas tak moc neví.

Kořeny kytek jsou na nedostatek kyslíku dost citlivé. Proto mokřadní a vodní kytky často vytvářejí pletiva, která umožňují udržet kontakt kořenů (nebo zatopených částí rostliny) se vzduchem - jde o známý aerenchym s velkými mezibuněčnými prostorami. Kořen je však poměrně složitě stavěný orgán, aerenchym je obvykle pouze v určité části průřezu (a kupodivu ne uprostřed) a jednotlivé vrstvy jsou pro vzduch různě propustné. A zdá se, že vnější vrstvy jsou propustnější než vnitřní - tedy vzduch uniká snadněji z kořene ven než se dostává do vnitřních částí. Dokonce to jde tak daleko, že i když je vzduchu nedostatek, ještě pořád uniká z kořene ven do půdy a ve vnitřních částech kořene už zároveň úplně chybí.

Tedy - kytky nevylučují vzduch z kořenu do půdy proto, že je to pro ni výhodné, ale proto, že to neumí jinak. Ta výhodnost je tam jaksi navíc. A musí za ni platit tím, že občas musí řešit anoxii uvnitř kořene (třeba přepnutím na anaerobní metabolismus). Jak je ale vidět na bohaté a bujně vegetaci bažin, není to s tím placením asi tak hrozné. ■

— Kouřal —

Astronomické okénko



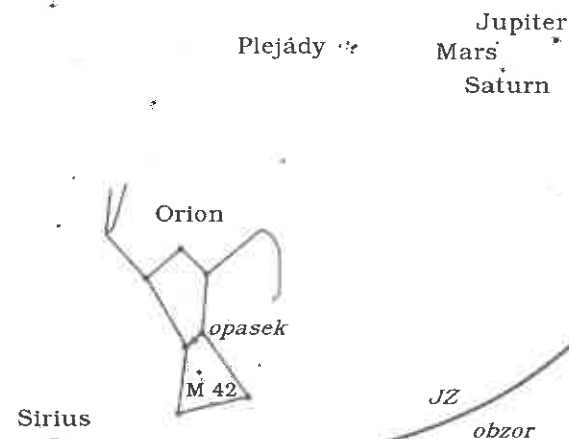
biologové nebo třeba něco úplně jiného, poneseťe si kromě diplomu také nálepku vzdělaného člověka. A koho jiného by se měli ptát ti, co chtějí vědět a znát.

Večerní dubnová obloha

První, čeho si po západu Slunce všimnete, budou tři jasně svítící planety nad JZ obzorem. Směrem od západu to jsou Jupiter, Mars a Saturn. V současné době to jsou jediné planety na obloze viditelné pouhým okem. Nad JZ horizontem září také nejkrásnější souhvězdí Orion. Pod jeho opaskem naleznete mlhovinu M42, místo zrodu nových hvězd, vzdálenou asi 1 500 světelných let. Vypadá jako malá mlhavá skvrna a pomocí dalekohledu rozlišíte v jejím středu čtyři nedávno vzniklé masivní hvězdy tzv. trapéz. Když Orionův opasek prodloužíte směrem doprava, naleznete otevřenou hvězdokupu Plejády. Je to několik stovek velmi mladých hvězd, které jsou obaleny zbytkem zárodečné mlhoviny, z níž před 50 miliony let vznikly. Okem jich však napočítáte nejvýše devět. Při prodloužení opasku nalevo spatříte nejjasnější hvězdu noční oblohy Sirius. Svítí jasným modrobílým světlem. Je to nejbližší hvězdný obr (objemově nejméně milionkrát větší než Slunce). Světlo z něj k nám přesto letí déle než 8 let. U severního nebeského pólu najdete svítit Polárku a nedaleko od ní vysoko nad SV obzorem známé seskupení sedmi jasných hvězd Velký Vůz v souhvězdí Velké Medvědice. Nad JV obzorem vychází souhvězdí Lva, ale o něm až příště.

Před třemi lety, coby čerstvá absolventka Biologické fakulty, jsem se s formulářem z pracáku v kapse vracela totálně otrávená domů parkem kolem letního kina. Snad ze zoufalství a s pocitem, že nemám co ztratit, jsem odbočila na hvězdárnu. Tak jsem záhy našla svého dávno ztraceného koníčka.

Mým úkolem je teď převážně popularizace astronomie a musím říct, že mám dostatek práce po zbytek života. Ze všech stran se na nás rítí tajuplné názvy jako černá díra, antihmota a po pořadu se mě optá postarší pán: "A to Sluníčko, slečno, svítí i na tej druhé straně?" Tak nějak tedy vypadají znalosti v běžné populaci. Jak mají tito běžní lidé pak chápat výkřiky typu ekologická stabilita či globální oteplování a jakou váhu jim pak mohou přisoudit! Vesmír není něco vzdáleného za hranicí atmosféry. Musíme s ním kalkulovat. Jsme totiž jeho součástí. I když za pár let z vás budou vědci,



Pohled na dubnovou večerní oblohu nad JJZ obzorem.

Velká konjunkce planet

5. května letošního roku nastane zajímavý jev, kdy všech pět nejbližších planet a zároveň Slunce a Měsíc budou na obloze téměř v jediném místě. Vše se odehraje bohužel na denním nebi, a tak si toho vzácného seskupení těles moc neužijeme. Již loni se objevily spekulace o možném konci světa. Nechci předbítat, ale podobná situace se již v tomto století odehrála nejméně jedenkrát, takže zkoušky neodkládejte, nemuselo by se vám to zrovna vyplatit.

Sluneční aktivita vrcholí

A je to tady! Každým dnem je ve fotosféře Slunce víc a víc skvrnek. Blíží se totiž maximum jedenáctiletého slunečního cyklu, které podle předpovědi nastane v polovině letošního roku, ale nebude pravděpodobně tak výrazné jako to minulé. Největší skvrny mohou být vidět i pouhým okem, ale bez ochranných brýlí (zbyly vám možná po loňském zatmění) nebo filtrů se na ně raději nedívejte. Jsou to ve skutečnosti chladnější oblasti vzniklé v důsledku zvýšení lokální intenzity magnetického pole naší hvězdy. Silnější magnetické pole potlačuje proudění horkých plynů z hlubších vrstev a teplota v daném místě klesá asi na 4 000 K. Pokud vás toto téma zajímá, můžete se podívat na <http://www.spaceweather.com>, kde naleznete téměř každý den aktuální informace a snímky. H. Zahradková



Některé další internetové adresy s astronomickou náplní:

- <http://www.hvezcb.cz> - stránky HaP v ČB (program poradů, přednášek, atd.)
- <http://www.ian.cz> - aktualitky z kosmu v češtině (vychází 2x týdně)
- <http://www.hg.nasa.gov/office/pao/newsroom/today.html> - aktualizované nejnovější informace z NASA včetně obrázků.

EKODOTEKY

2. ročník veleslavné výstavy o životním prostředí

Dovolím si předpokládat, že leckteří z vás postřehli něco v tom smyslu, že pár lidí z naší fakulty má prsty v akci nazvané Ekodoteky. Jenže uspořádat jednu výstavu nebylo koncem našeho snažení, ale naopak začátkem, poněvadž jedna výstava vážně nemá smysl. A proto stále žijeme v naději, že se nám podaří vytvořit výstav několik, a to pravidelných, ne-li že z toho vznikne určitá menší tradice. Vězte tedy toto: **druhý díl výstavy Ekodoteky se uskuteční letos na podzim**. Ale radši to vezmu zase popořadě:

Jak by měla výstava vypadat? Inu, jako minule a možná ještě o něco líp. Takže by měla být jednoduchá a srozumitelná. Měla by ukázat lidem, co mají společného s životním prostředím. Aby věděli, co je v tomto ohledu důležité změnit na svém vlastním životě a jak k tomu přistupovat. Na to by mohla stačit výstava plná obrázků či jiné grafiky, ale také s nějakým textem a hlavně se skutečnými předměty a jinými názornostmi, aby to lidem bylo opravdu blízké. Ještě více bychom tomu měli dopomoci my v podobě **průvodců**.

Kdy a kde by měla být? Podzimní termín, konkrétně ten **ke konci listopadu**, se velmi osvědčil. Dá se to velmi rozumně stihnout. Rovněž je rozumné pořádat výstavu přibližně po dobu **čtrnácti dní**. Také Státní vědecká knihovna je místo pro výstavu velmi příhodné, máme ho vyzkoušené, ale zase na něm nijak nelpíme ani nezávisíme.

O čem to bude letos? Chceme zachovat tři témata, z nichž jedno (to třetí :-)) by mělo být poněkud odpočinkovější. Taková ta praktická či domácí "ekologie" se objeví v tématech **ovzduší a energie**. Trochu méně náročnou a více příjemnou radost z poznání by mělo přinést pojednání **o chráněných územích**.

Jak vypadá příprava? Příprava vypadá velmi jednoduše, ale nezapíráme, že nám dá trochu práce. Jsme rozdělení do skupinek. Každá skupinka, za níž je vždy jedna osoba zodpovědná, řeší dílčí úkol.

Míša Uhlířová	řídí téma ovzduší
Zdeňka Sůvová	má na starost energií
Martina Filipová	má pod sebou chráněná území
Péťa Konvalinková	vymýšlí výtvarné provedení
Věrka Cihlářová	dohlíží na propagaci a zastupuje vedoucího , kterým je
Martin Střelec	

Máte-li chuť, pojďte do toho s náma. Stojí to určitě za to. Na loňské Ekodoteky přišlo asi 1500 lidí, z toho 55 školních tříd a jedna televizní reportérka. Nechávám na každém, zda uspokojení z práce na takovémto díle (+ pár drobností k tomu) přebije starosti a námahu s tou prací spojené.

Takže se mějte

Martin Střelec (K1 10/14, kuckacka@tix.bf.jcu.cz)

Subject: Jsem šikula...

aneb mobil v hajzlu...

aneb veselá příhoda s mobilním telefonem...

aneb varování pro všechny, koho se to může týkat.

Ahoj kamarádi, abyste se trochu pobavili, posílám vám popis jedné hrůzné historie, která se mi dneska (neděle 12.12.) stala. Pokud se vám nějak nedařilo či **nedaří** dovolat na mé pohyblivé telefonní číslo, dočtete se proč. Jde zkrátka o mravoučné ponaučení o tom, kde, jak a kam nenosit mobilní telefon.

To si takhle vyrazím s přáteli na výstavu moderního umění. Mobil umlčím - to jest, on poslouchá, ale zvukové projevy jsou mu odepřeny. Hezky mi visí na opasku, jak je jeho dobrým (?) zvykem. Po prohlídce kusu Veletržního paláce, uchození a unavení z obrazů a plastik, odcházíme do kafárny na kafe a tam dojde k tragické události.



Jak možná ze zkušenosti s telefonou a telefounky kolem sebe víte, tyto jsou ve většině případů věci pořádně, žijící vlastním, tajemným životem. Nikdo (ba ani jejich konstruktéři) neví, kolik již pochytily z umělé inteligence a kam až sahají jejich tužby a přání. A kolik toho přejímají z osobností svých majitelů. Můj mobil již při odposlouchávání mých hovorů jistě zjistil, že jsem hydrobiolog a potápěč. Kdybych to byl býval věděl, nejenom že bych si dal pozor na jazyk, ale do té kafárny bych vůbec nechodil. Ta bestie totiž ze všeho nejvíc zatoužila po tom, aby si mohla jít zaplavat. Nestačila jí zvýšená vlhkost vzduchu za deštivého dne. Ona zrudla byla odhodlána zkusit pořádné potápění, a to bez příslušné kvalifikace, bez masky, šnorchlu a hlavně bez suchého neoprenu (no, já se taky potápím ve zcela mokřem, částečně průtočném obleku). A příležitost pro potápění nastala. Příroda na mě najednou zavolala, abych šel zjistit stav toalet dotyčné kavárny. Nic netušící jsem volání uposlechl, na onu místnost dorazil... a HOP, HOP, ŽBLUŇK - mobil byl v hajzlu. Doslova. Hezky na dně mísy, i s pouzdem. Sice se nestačil ani rozkoukat, hned byl venku, o pět sekund později z pouzdra, o dalších pět sekund rozebravý na druhočinitele, ale přesto byl mokry od hlavy až k patě (nebo od antény až k mikrofonu, nějak tak). Pak nastalo vylévání, vyfukování, otírání a různé další operace, které mají za cíl dostat vodu z přístroje, který je a) dost nepříjemně drahý b) plný všelijakých tenounkých spojů, které jen čekají na to, až zkorodují

a přestanou fungovat c) sešroubovaný takovými šroubečky, na které nikdo nemá správný klíč d) s mnoha otvory, kterými voda může dovnitř snadno, ale ven v podstatě vůbec. Po asi 3 minutách aparát ještě lehce reagoval, ale jaksi mu přestávaly některé klávesy vykonávat to, co by měly. Tak jsem si dal rychle to kafe, vyrazil za kamarádem bydícím v ne-daleké ulici, hodinu telefonu fénoval hlavu a výsledek se brzy dostavil. Nereagovalo vůbec nic. (Tedy, hlavně nereagovalo hlavní vypínač.) Teď jsem doma. Po připojení k nabíječce se to celé probudilo. Při pokusném telefonátu to pokusně fungovalo. A tak to leží na topení, znovu rozebrané na druhočini-tele v hermeticky uzavřeném igelitovém pytli a obalené vrstvou sáčku se silikagelem. Já sedím u počítače, píšu tuhle slátaninu, abych se odreagoval, a držím si palce (zkuste si to, psát na klávesnici a držet si palce). Možná ten fén přeci jenom pomohl. Uvidíme...

No, tak to by bylo pro tuto chvíli vše. Následuje mravní poučení.

Takže, 1) kdo máte mobil, prosím vás: nenoste ho za opaskem jen tak ledabyle přichycený sponou na pouzdru, 2) když už ho tak nosíte, dávejte pozor, ať tam dobře drží, 3) i když tam dobře drží, nevěřte mu, je to věc proradná. (Důvěru),

Vymlaskněte revizora

Jak na revizora v metru? Na to je mnoho receptů, zde je jeden z nich... Já osobně mám vyzkoušeno, že nejlepší způsob, jak přivolat pozornost revizora, je model "vůbec nevím, že tam někdo stojí". Sám totiž často v metru čtu, a to i za chůze, takže si jich obvykle skutečně nevšímnu. Výsledkem je, že jsem v 90 % kontrolován.

Osobně se stavím k revizorům tak, že je asi opravdu třeba, aby tu práci někdo dělal, ale já to rozhodně nikdy nebudu a naštěstí ani nikoho takového neznám.

Mám velmi milou vzpomínku na jednoho konkrétního revizora: na 'dolním' Můstku pobíhal hned za turnikety dlouhou dobu takový postarší člověk v kabátu, mírně odulý a zarudlý v obličejí. Ti, kdo si na něj vzpomenu, mi jistě dají zapravdu,

ale prověřuj.), 4) nikdy před ním nezmiňujte, že existují činnosti jako plavání, potápění, ježdění divoké vody... A radši bych se nebavil ani o rybaření, akvaristice, sprchování, vodních bezobratlých a podobně. Téma pro konverzaci se tím možná trochu omezí, ale třeba ušetříte nemálo finančních prostředků.

A i ti, co mobil nemáte: Až se u vás zastaví nějaký kamarád, má úplně suché vlasy, první, co řekne, je "ahoj" a druhé "Prosím tě, puč mi fén", tak mu ten fén půjčte.

Doufám, že jsem vám touto humornou příhodou aspoň zlepšil náladu.

Ahoj Adam

Subject: Jsem šikula... aneb mobil v hajzlu - konec story

Ahoj kamarádi, tak abyste věděli, jak to dopadlo. Asi dobře. Po dvouhodinovém dosušování na topení, za pomoci příznivých fyzikálních zákonů, které praví, že vodě se v silikagele líbí víc než v telefonu, byť i mobilním, tento funguje. Zatím bez jakýchkoli patologických projevů. Pokud to bude fungovat ještě tři dny, budu moci s klidem říci, že můj mobil, tímto pokřtěný Čochtan, na mě tentokrát nevyzrál. ■ Adam -

že to byl opravdový revizorský Messerschmit; typický případ člověka, který revizorováním ospravedlňoval svou náturu. Jednou, když jsem hodlal projít do metra a viděl ho tam mlsně kroužit, jsem dostal ďábelský nápad, který jsem okamžitě zrealizoval.

Označil jsem si normálně jízdenku, potom minutu počkal a označil si ještě jednu v jiném označovadle. Potom jsem se pokusil o průnik na nepřátelské území právě pomocí metody "pekelně spěchám, nemám na nikoho náladu a nic nevidím". Pochopitelně mě jeho radary zachytily hned na hraně akčního rádia a okamžitě jsem byl klasifikován jako "NESMÍ mi uniknout", přímo jsem to viděl v jeho hladovém pohledu. Vzápětí jsem byl odchycen a zkontrolován (teď si vybavuji, že ten chlap měl mimořádně odporný zvyk držet toho, s kým mluvil, za předloktí), načež aniž bych čekal, až mi jízdenku zklamaně vrátí, pokračoval jsem v chůzi. "No halo!" zakřičel na mě, já se zastavil a odpověděl: "Co halo?". "Vemte si to," podával mi jízdenku. "Proč?" já na to s nechápavým výrazem. R: "Jak proč?" Já: "Co jak proč?" R: "No vemte si ten lístek!" Já: "Povídám že nechápu, proč bych si měl brát od vás nějaký lístek." R: (lehce znejistěl) "No protože je v pořádku." Já: "To je sice možný, ale mně je to fuk. Je to všechno?"

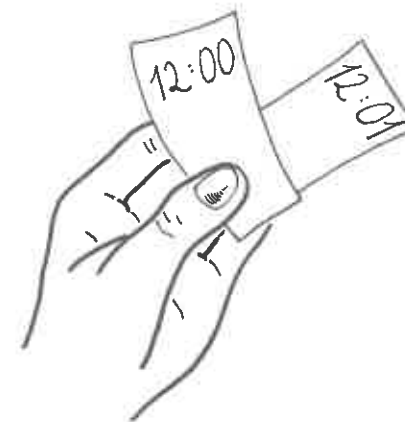
V té chvíli revizor ještě víc zbrunátněl, chvíli byl zticha a jen tise bublal, načež vyštěkl: "Revize jízdenek!" Já: "Děláte si srandu, ne? Teď jste mě kontroloval!" R: "Jo?! Tak kde máte lístek, co?!" Já: "To vám může být v tuhle chvíli fuk, protože my dva už jsme vyřízený." R: "Tak to teda ne! Ukažte mi lístek." Já: "Jestli si myslíte, že mě budete celou dobu obíhat a kontrolovat, jste na omylu."

Takto jsme rozmlouvali a já mezitím sjížděl po schodech do útrob metra. Než jsme se stačili domluvit na tom, v jakých časových intervalech má smysl kontrolovat jednu a tu samou osobu, stalo se to, co jsem si strašně přál: před námi postával strážce zákona. Revizor se k němu rozběhl jako ke spáse: "Pane příslušníku, zjistěte tohodle mladíka!", volal zadýchaně.

Byl jsem požádán o doklady a zatímco v nich příslušník listoval, povídám: "Ježiš, to jsem rád, že vás vidím. Tenhle člověk mi nahoře zkontroloval jízdenku a od té doby za mnou pořád pobíhá a obtěžuje mě. Kdoví, jestli je to vůbec revizor."

Revizor už byl tak vycukanej, že se zmohl pouze na "Nemá jízdenku!", ukazuje na mne tak, jak asi musel Michael ukazovat ohnivým mečem. Pak už to bylo jednoduché. Příslušník řekl "Ukažte mi jízdenku", já jsem vytáhl TU DRUHOU, příslušník ji zkontroloval, pak ji ukázal revizorovi, který ji zkontroloval taky a porovnal s tou první - a zkameněl. Bohužel jsem musel odejít, aby bylo dílo správně dokonáno, ale to sousoší si budu pamatovat do smrti. :-)

- MR, Internet - Neviditelný pes -



Prezident na jihu



6. duben rozvlnil řady studentské i učitelské - na naší univerzitu zavítal prezident ČR i se svou chotí, svým tiskovým mluvčím a svou profesionálně vyhlížející a všudypřítomnou ochrankou.

Cílem celé akce měla být beseda se studenty a v souladu s tímto cílem platila pozvánka "na prezidenta" především pro ně. Jak to nakonec v Bobíku vypadalo, víte většinou sami (především ti z vás, kteří stáli venku a pozorovali šťastnější "nestudenty", kteří již měli uvnitř rezervovaná místa).

Z tohoto vytržení z každodenního poklidného života na naší univerzitě vám přinášíme alespoň fotodokumentaci. Za poskytnuté fotografie patří náš veliký dík Zpravodaji JU.



... "Mě minuli a kytky dali jemu."



... "Ty to vidíš!"

... "Za co mě trestáš?"

Papír a kniha

Pod názvem Papír a kniha otevřela 23. března Moravská galerie v atriu Pražákova paláce v Brně výstavu prací studentů a hostů Ateliéru papír a kniha Fakulty výtvarných umění Vysokého učení technického. Ateliér byl založen Jiřím H. Kocmanem a je ve svém mezioborovém pojetí akademickou platformou pro ty, kteří se zajímají o přesahy řemesla do konceptuálního umění. Autoři expozice se také snaží zdůraznit, že v posledním čtvrtstoletí se papír a kniha stávají samostatnými uměleckými kategoriemi. Výstava je koncipována také jako doprovodný program 12. mezinárodní konference Papír a celulózka 2000 a potrvá do 23. dubna. ■ - €Z -

Ferda Mravenec v Brně

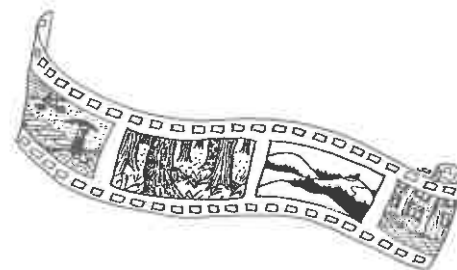
V Brně ještě chvíli zůstaneme. Kromě výstavy Papír a kniha máte v Pražákově paláci Moravské galerie do 23. dubna možnost shlédnout ještě výstavu Ondřeje Sekora 1899 - 1999. Vzhledem k tomu, že Sekorovy knížky mohou být bez váhání považovány za základní entomologickou literaturu, neměli by si tuto výstavu zejména zoologové nechat ujít. ■ - €Z -



Svěrákové a Tmavomodrý svět

A teď něco pro milovníky filmu. Podle scénáře Zdeňka Svěráka začal 27. března natáčet režisér Jan Svěrák film s názvem Tmavomodrý svět, příběh o československých stíhačích ve službách RAF za druhé světové války. Film vzniká jako česko-německá koprodukce a podpořila ho Česká televize i Státní fond pro

podporu a rozvoj české kinematografie. S výjimkou kanálu la Manche se bude točit výhradně v Čechách - u Mimoně se staví anglické letiště a na Ostravsku našel architekt Jan Vlasák anglický gotický dům, který tu kdysi nechal postavit baron Rothschild. Pro film vznikne asi 200 trikových záběrů a budou v něm účinkovat dvě skutečná letadla Spitfire a několik modelů stíhaček. Hlavní roli pilota Františka Slámy svěřil režisér Ondřeji Vetchému, v dalších rolích uvidíme studenta pražské konzervatoře Kryštofa Hádka, Oldřicha Kaisera, Lindu Rybovou, Miroslava Táborského a další. ■ - €Z -



Zeptali jsme se na váš kulturní život

Tentokrát jsem poprosila o rozhovor zaneprázdněného pana docenta **Jana Zrzavého**. Vzhledem k časové tísní požádal o otázky formou e-mailu a já vám teď mohu předložit jeho odpovědi.

1) Čtete rád?

Sáhnete kromě knížek z oboru i po beletrii? Próza, poezie? Podle čeho si vybíráte knížky; které žánry /autoři jsou vaši nejoblíbenější? Kterou z knížek, která se vám v poslední době dostala do rukou, byste doporučili čtenářům Pavučiny? Co jste četl v dětství, měl jste rád pohádky?

Když se zamyslím, která beletrie mě zajímá, vypadá to, že vlastně nestačí, aby to byla normální beletrie, ale musí to umožňovat nějakou další hru. Buď hru na filozofii, nebo skládání formálních stavebnic. Obojí splňuje např. Kundera - včetně jisté směšnosti, které si očividně není úplně vědom, neboť svou slavnou sebeironii vypouští jinými směry. A jinak samozřejmě to, co se líbí úplně všem - namátkou Eco, Bulgakov, García Márquez, Mailer. Poezii nikdy, opravdu vůbec nikdy.



Pohádky - já nevím, asi ne. Od okamžiku, kdy jsem sám sebe začal vnímat jako čtenáře, bylo to rozhodně bez pohádek. Nejdřív byla fáze užitého čtenářství, třeba Verne, potom začala fáze literárního čtenářství, poměrně brzo, asi tak v deseti letech, Čapkovy povídky - tam mě poprvé napadlo, že houby záleží, jak to dopadne. Literární čtenářství vyvrcholilo na gymnáziu, kdy jsem přečetl třeba spoustu ruské klasiky, a od té doby to prudce klesá. Ale pokud můžu soudit, týká se to většiny lidí - od maturity se beletrie čte čím dál méně. Počkám si na penzi, jestli se to změní.

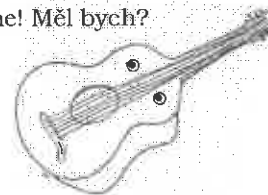
Takže pokud něco čtu, je to hlavně historie, sociologie, politologie a tak, já jsem vlastně vždycky vnímal beletrii jako barevnou ilustraci dobových sociálně-politických názorů, no a já na ty ilustrace moc nejsem a radši si analyzuju ty jevy samotné. Je to názor nesmyslný, to vím, ale co nadělám, je můj.

2) Jakou hudbu posloucháte ve volných chvílích, popř. posloucháte něco i při práci?

Máte svoje konkrétní oblíbené autory, skladatele, zpěváky, kapely? Chodíte na koncerty, nebo dáváte přednost poslechu nahrávek?

Hudba je mi asi nejčizější - přesněji řečeno, já ji poslouchám, ale nemám žádný klíč, jak rozlišovat kvalitu. Nerozumím tomu. U knih nebo u obrazů nebo u architektury mám názor, třeba blbý, u hudby jen tak konvenčně konzumuju. Teda ne úplně - třeba všeobecnou příšernost Karla Gotta vnímám i já.

Hrajete sám na nějaký hudební nástroj? Proboha ne! Měl bych?



3) Vlastníte televizi - jak často u vás přijde ke slovu? Sledujete dokumentární pořady, politické debaty nebo spíš filmy?

Televizi vlastním a bzučí mi tam skoro pořád. Je to složité - já si pečlivě vybírám, na co koukat, ale mezi dvěma pořady, na které se chci koukat, ji málokdy vypínám. Navíc je známo, že na chromozomu Y sídlí gen pro přepínání programů, takže ho mám samozřejmě taky. Čili ani v tomto nemohu být vzorem dorůstající mládeži. Jinak, když se tedy dívám, tak hlavně ty dokumenty a besedy. U filmů většinou dlouho nevydržím a začnu mačkat knoflíky.

Zajdete si někdy do kina? Jaký film to musí být, aby vám stálo za to strávit u něj část svého života?

Vzácně a myslím, že už si to z předchozích odpovědí dokážete domyslet. Cítím, že už funguju jako staromilec (Tarkovskij, Kiešlowski, Vlácil, ...) - to, čím bývá mládež kolem mě nadšená, mě obvykle nudí. Ještě mě to nepohoršuje, ale už mě to neoslovuje. Třeba Lynch. Ale abych nezapomněl - naprosto zásadní a revoluční fenomén téhle doby je South Park, seriál i film, bez legrace. To je totiž paradigmatický přelom, konec éry politické a jiné korektnosti, konec kultury "slušného vychování". Zvlášť v tom filmu: cesta od ideálu dětiček vyrůstajících v hezkém světě až ke genocidě je tam naprosto evidentní ("Blame Canada!"). Každého kazatele

"vychovanosti" je třeba sledovat se zvýšeným podezřením; Eric Cartman by mohl vyprávět, kam to vede.

4) Co soudíte o evolučním významu kultury v životě člověka?

No kultura jako to, co se šíří napodobováním (v širokém smyslu slova - i číst se učíme napodobováním paní učitelky), má pro evoluci člověka zcela zásadní význam. Celý náš mozek je prostě receptor pro memetickou infekci, nástroj pro kulturní evoluci, respektive geno-kulturní koevoluci. Samozřejmě zásadní význam nemusí být kladný a kultura je často zcela očividně škodlivá, přesněji řečeno protichůdná našim biologickým cílům. Například jakékoliv sklony k potlačování reprodukce (od samotného vyššího vzdělání až po různé celibátní sklony) jsou evidentně anti-biologické, to se nám ty memy vzbouřily. Ale nezbyvá než čtít to, co vzniklo samo od sebe: jsme zkrátka kulturní bytosti a musíme se s tím nějak naučit žít. Kultura v úzkém smyslu, tj. víceméně umění, samozřejmě nemá žádnou jinou funkci než třeba náboženství, tedy ponoukání k maximálnímu sociálnímu konformismu, jenom zkrátka dráždí jiné laloky mozku. ■ - EZ -

Něco pro knihomoly

Jak možná víte, možná nevíte, v ulici Na Sadech nám otevřeli nové velké knihkupectví. Najdete ho hned u jedné z autobusových zastávek u polikliniky Sever. Nabídka je široká, knížky jsou rozděleny podle žánrů a oborů. Možná si vyberete i některou kazetu nebo CD. Sympatické je i to, že hned vedle se nachází prodejna s pečivem. Zavítejte a uvidíte, já bych si vybrala. Tam i tam. ■ - EZ -

Hudební večery na konzervatoři

Až půjdete někdy od vlaku nebo z města ke kolejím, všimněte si zasklených vývěsek před konzervatoři. Najdete v nich rozpis přehrávek zdejších studentů, ať už kytarových, klavírních či jiných. Konají se zpravidla některý všední den večer, většinou přímo na konzervatoři, a podívat se můžete přijít i vy. Stačí vstoupit do prvních dveří vpravo vedle hlavního vchodu. Dostanete program celé přehrávky a pak už si jen sednete a posloucháte. Mohu-li usuzovat ze své zatím jediné návštěvy zde, je opravdu co poslouchat. ■

- EZ -

Videoklub YMCA

Minule jste si mohli v Pavučině přečíst něco o filmovém klubu na naší fakultě. Všichni víme, že není sám. Má sourozence, s nímž sdílí řadu společných vlastností a určitě se i dobře doplňují. Řeč je, jak ostatně už nadpis napovídá, o Videoklubu YMCA.

Stejně jako u nás fakultní filmový klub, vznikl i Videoklub YMCA asi před dvěma lety na základě iniciativy studentů. Nejprve se promítalo na koleji K1, kde bylo sice více místa, ale horší video. V současné době se klubuje (nebo klubá?) na K3. Stěhování televizorů mezi kolejemi není povolené, a kompromis v podobě přesunu lepšího videa z K3 do větší místnosti na K1 proto není možný. To ale nekali nadšení příznivců, kteří každý pátek netrpělivě sjíždějí výtahem dolů do přízemí koleje, dychtívi dozvědět se, co je pro ně na večer posledního všedního dne v týdnu připraveno. Videokazety nelze v půjčovně předem zainlovit, a jedinou možností, jak se vyhnout láterem kvůli změně programu v důsledku nesehnutí příslušné kazety, je tedy vyvěsit plakátky až ve chvíli jistoty, tedy po vypůjčení. Proto se letáčky vedle výtahů objevují pravidelně až v pátek během večera.

Promítání začíná každý pátek ve dvacet hodin a vidět můžete zpravidla dva filmy. S titulky bývají problémy, neboť obryšeni jedinci (hlavně ti, na něž nezbylo místo v předních řadách) nemají z podívané ten pravý požitek. Dan Coufal ze Zemědělské fakulty, který má videoklub na starosti, proto většinou dává přednost spíš filmům dabovaným. Prání a tipy diváků na konkrétní film jsou vesměs postupně respektovány a plněny. Pokud přinesete vlastní videokazetu, vyjadřuje si Dan právo shlédnout ji před tím, než ji pustí publiku.

Program pro následující týden vám tentokrát zatajím. Důvod? Už výše popsaná rozladěnost diváků v případě zněny programu. (Zřejmě jsou studenti Biologické fakulty v tomto ohledu v průměru mírumilovnější než celobimvězdní vzorek studentstva, protože Michal Paroulek se minule o něčem podobném nezmíňoval.) Útěchou v nejistotách vám budiž vědomí, že Dan se snaží vybírat filmy vyvážené, co se žánrů i přání diváků týče. Na své si proto určitě přijde každý.

Pročež užívejte možnosti a radosti, které vám přináší jak Videoklub YMCA, tak náš fakultní filmový klub. Ale s mírou, protože venku už se probouzejí kytíčky, jakož i jiná živá havěť, která taky stojí za podívání.

Kontakt: Daniel Coufal, K1 - 7/12

(Na stejném pokoji najdete i Ondru Hojného, kontaktní osobu Ostrava YMCA na K4. O něm se, stejně jako o YMCE vůbec, časem dočtete v rubrice Volný čas.) ■

- EZ -



Veselí ve Veselí (Nad Moravou)

Bylo - nebylo a v jednom Veselí nad Moravou vyrostlo kino. A v kině se začaly dít věci - tedy vlastně festivaly. A protože to naštěstí není pohádka, tak jsem se hned několika zúčastnila. Do letoška se zde konaly každý rok dva. Podzimní festival ruské kultury (letos už šestý ročník) a na jaře japonské (tento rok podruhé). A podle toho, co se šeptá v kulóarech, to vypadá, že přibude i indický (možná už toto léto).

Už to, že tyto akce probíhají v kině, napovídá o hlavní složce programu - filmech. Za tři dny, po které festiválek vždy probíhá, je k vidění okolo dvanácti filmů. To se samozřejmě zcela ve zdraví přežít nedá, ale díky poměrně slušně zpracovanému programu si každý může najít ty snímky, které ho nejvíce zajímají.

Filmy jsou každý rok věnovány nějakému užšímu tématu - režisérovi, určité době, námětu příběhů a podobně. Japonský festival byl letos věnován významné postavě japonské kinematografie Konu Ickawovi. Tento režisér natočil několik desítek žánrově odlišných filmů. Ve svých asi osmdesáti letech představil na letošním festivalu v Berlíně svůj prozatím poslední film *Dora Heica* se samurajskou tematikou. Ve Veselí se ale prezentoval spíše náměty ze současnosti se sociálním nádechem. Mne ale zaujal nejvíce film od jiného režiséra (bohužel mi nějak vypadlo jméno) s názvem *Písečná žena* o hledání

smyslu lidského bytí ("Žiješ proto, abys odklízela písek, nebo odklízíš písek, abys žila?").

Kromě filmové produkce provází každou akci bohatý doprovodný program, většinou i se zahraničními hosty. Jmenovat mohu výstavu japonských hraček, hru na tradiční hudební nástroj *Koto*, pantomimu s prvky divadla *Nô* a klavírní koncert v podání japonské interpretky.

Dalším velkým plusem je velmi příjemná cena - 180 Kč za všechny tři dny - a samozřejmě i výborná atmosféra. K vytvoření pravého ovzduší přispívá možnost spát ve spacácích přímo v promítacím sále a příjemné probuzení hudbou. I sledování filmů si člověk může zpříjemnit. Kino ve Veselí má totiž přímo geniálně široké schody, kde si můžete natáhnout spacák a pohodlně sledovat dění na plátně z polohy ležmo, což se při delších snímcích (a japonské filmy trvají běžně okolo 180 minut) může samozřejmě zvrhnout, ale i tak to stojí za to.

Jsem ráda, že se u nás akce podobného rázu stále dějí a obdivuji všechny nadšence, kteří se na těchto nevědělečných věcech podílejí. Já mohu jen všem nadšencům filmovým i jiným, kteří se například chtějí dozvědět něco více o těchto kulturách a možná i způsobu jejich myšlení, festivaly ve Veselí nad Moravou vřele doporučit. ■

- Janča S. -

Fo-
togra-
fování
hradů a
zámků má
jako svého
koníčka student
doktorandského
stipendia BF Petr Znachor
(hydrobiologie). Jejich
fotografování se věnuje sedm
let a za tu dobu už jich stihl
zcestovat přes 200. Petrova díla si
můžete prohlédnout během dubna a
května na výstavě Hrady jižních Čech ve
fotografii na státním hradě Kámen, v dubnu v
sobotu a v neděli od 9 do 16 hodin, v květnu denně
mimo pondělí. Kromě toho vystavuje Petr ještě ve
Hvězdárně a planetáriu na Zátkově nábřeží v Českých
Budějovicích. Expozice má název Jihočeské hrady, zámky a tvrze
a potrvá do konce dubna. Na obě výstavy jste autorem srdečně zváni.

Většina z Petrových fotografií hradů a zámků, tedy asi 160 obrázků, je

Je mým cílem uskupit Vlastní tvorbu jako živou rubriku s logickým uspořádáním. Nerad bych, aby její stránky zaplnilo nepřehledné množství básní a povídek, které by jen málokdo přečetl od začátku do konce. Do tohoto čísla vám přináším dvě inovace. Za prvé je to miniportrét autora či tvůrčiny, jak je možná ještě neznáte. Sice jsem sám nikdy neholdoval dlouhým výňatkům ze života spisovatelů, ale snad vám forma rozhovoru případně zajímavější. Druhý nápad jsem dostal po otisknutí článku o tvůrčím psaní v prvním čísle: uvést vlastní tvorbu nápady týkajícími se psaní, jejich stylů apod. Tentokrát se podívejme, jak se da nahlížet na kýč z docela jiných úhlů... □

- Pedro



Slůvko, které nemáme

Je to umělecké dílo, které vlastně není uměleckým dílem, ačkoliv se tak tváří. Je to špatný obraz nebo kniha nebo hudební kus, který se líbí, ačkoliv je špatný nebo právě proto, že je špatný. Je to vyhovění populárnímu vkusu, je to efektní a povrchní, hloupé a přitom vypočítavé, je to ohavné a přitom úžasně oblíbené, je to líbivé, sentimentální, frivolní, navoněné a nakadeřeně a napentleně a laciné a módní a sprosté a pohodlné k děláni a chápání, je to zkrátka kýč, jinak se to nedá říct. ■

Karel Čapek

Svatyně

Nehlásím se k žádnému náboženství, natož k církvi, přesto i já jsem měla donedávna takovou malou svatyni. Ne, v žádném kostele ani kapli se nenacházela - byla v podchodu - správně, v podchodu, přímo u nádraží. Kromě plakátů a počmáraných stěn se zde tísnil i několik obchůdků a v jednom z nich měli za výlohou obrázek. Znalec umění by ho určitě prohlásil za kýč - on to byl kýč, ale krásnej - moře a skála a pták v bílém rámu, a vždycky když jsem šla okolo, tak jsem se nezapomněla podívat, jestli tam ještě pořád je. A vždycky byl - stojím před výlohou, nos přilepený na skle a nábožně koukám na obrázek, v tom vyjde pan prodáváč a řekne, že už mě tu viděl mockrát a že když se mi tak líbí, tak mi ho dá - a tak jen tak projdu kolem, ještě se za ním otočím, ale tak, aby to nikdo neviděl a v duši mi zůstane drobet lítosti, že ten obrázek nevisí u mě v pokoji, ale zároveň je tam i radost, že i když tudy procházím už postě, obrázek ještě nikdo z výlohy nevyndal a že ten svět je vlastně krásnej. Vždycky jsem přemýšlela, jaké to bude, až tudy zase jednou půjdu, ale obrázek tu již nebude - bude to jako svatokrádež, bude to bolet?

A tak procházím podchodem a něco mě zarazí - výlohu někdo změnil a něco tam chybí. Skoro mi vyhrkly slzy a tak stojím - zdá se mi to jako věčnost, ale ve skutečnosti uběhlo jen pár vteřin, protože lidé kolem mě nepoodešli o víc než pár kroků, a pak jdu, a svět je zase krásnej, protože i když ten obrázek již ve výloze nevisí, tak pro mě je tam pořád. ■

- Niema -



Vetkla's má slova, jenom tak...

Saki

Vetkla's má slova, jenom tak,
do almanachu lásky.
Srdce mé, volně jako pták
tak zamkla's na závazky.
Já hlavou zved, a do retí
mí vrásky vetknuť smích.
Na sněhobílou vinětu
prvně jsem čtrnul říci.

Teď lahev stojí, způli plná,
a nevím, zdali pit mám dál.
Jak říci, osud jako vína



Naděje
Střita

Měsíc je věčný optimista
stále a neúnavně k nám
odrážá paprsky naší hvězdy
a dává nám alespoň
naději,
že i zítra spatříme
jeji zrození

Mluvití kámen

Motto: *Kdo zocht chceš
kámen ústa mít,
Rubikon překroč,
rač se dostavit!*

Pod tímto sloganem se skrývala pozvánka na zajímavou akci, která se uskutečnila ve středu 5. dubna v klubu Rubicon. Jedná se o malou kulturní oázu, již byste našli na nám. Přemysla Otakara II. ve 4. poschodí nad restaurací Zeppelin. Výtah pomalovaný pestrobarevnými abstrakcemi ve mně vzbuzoval smíšené pocity, ale místnůstka nahoře byla střizlivá a útulná.

Tentokrát bylo na programu čtení veršů tří mladých tvůrců. Představili se Střita, Mech a Saki. Skromný Střita (Michal Střiteský) s vlasy indiána studuje na Zemědělské fakultě. Mech (Václav Cheniček) s usměvavým pohledem za brýlemi je již jejím absolventem. Saki (Jan Sakař) je od pohledu bohem, studující literaturu na fakultě pedagogické.

Za tlumeného osvětlení vyslechla skupina sesedlá na koberci a poduškách pásmo svérázných básniček. Po zádumčivých slokách Střiti, přecházejících často ve zpytující pohledy k publiku, vystoupil Saki. Jeho těžké verše, které sám občas uváděl jako surrealistické či podobné, se střídaly s hravými rýmovačkami. Mech proložil svou místy jemně ironickou tvorbu volnými myšlenkami typu: I ďábel se přišel podívat na její andělské oči... Jedním ze společných rysů všech autorů byla milostná poezie.

Osobně bych sice uvítal více pauz a přestávk, aby posluchač mohl lépe vstřebat básníkův odkaz, ale celkově ve mně večer zanechal příjemný kulturní zážitek.

Ač si nekladu za cíl charakterizovat různorodé dílo aktérů jednou básní, uvádím alespoň ukázkou pro vaši vlastní představu. ■

• Pedro •

Nejkrásnější bývá šílená

Střita

Je tak zvláštní
někdy tak šílená,
že se mi nechce věřit
v její opravdovost

Dlouho jsem ji miloval
tíše, hlásitě,
ala především nějak
nějak divně

Je neuchopitelná
má krásné mladé tělo
nechci vidět jak zestárne
a zřívá se nemoci

A tak jsem ji zabíj,
protože nejkrásnější bývá šílená



Když Izabela hledala Julia

Mech

Co duše odmítla,
to tělo bezostyšně přijalo.
Bloudím ulici
a ráno se probouzím vedle tebe.
Andělé jsou unaveni a dávno
odešli.

Plody nejsou zralé
a ty odkládáš svou panenku.
Cíty tají jako sníh,
chtít je silnější,
teď to nevádi.
Nevadí, že piju mléko,
které před chvílí teklo po bradě.

Zrychlený krok,
zbytečný spěch trapného slova.

Vracíš se se mnou zpátky a já nechci, aby jsi mne poznala.
Pouhá zaležitost tělesných potřeb,
smích a pláč.

Ledová sprcha,
osuška,
neznámá kolínská,
kecy,
políbeček na dobrou noc
a naprosto stejné ráno...

Trysk

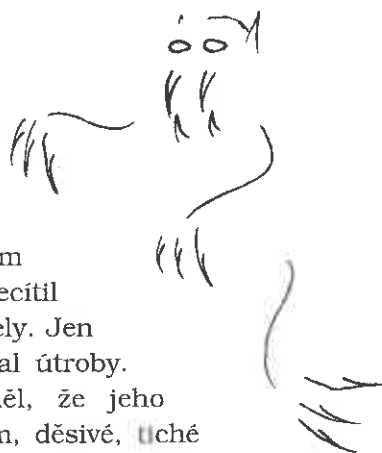
Větve ho šlehalý do obličej, vlasy mu vlály ve větru, oči měl oslepené prachem. Kůň se hnal tryskem lesní pěšinou a on se jen s obtížemi dokázal udržet v sedle. Jak dlouho se již řítí tím lesem, to by ani neuměl říct. Už necítil namáhané svaly, už ani vyschlé oči neslyzely. Jen neovladatelný strach, šílený děs mu svíral útroby. Neohlížel se a nezpomaloval. Ale věděl, že jeho pronásledovatelé tam jsou. Řítí se za ním, děsivé, uché stíny, dlouhými skoky se k němu blíží a nakonec do něj zatnou ostré zuby, nakonec ho roztrhají jejich věčně hladové čelisti.

Les končil. Cesta přes louku, malá mez, skok přes potok.

Proč vlastně neposlouchal všechny zákazy a jel do Zakázaného lesa? Že odtamtud chtěl pro Nikol přinést květ lesní růže? Ten vem čert! Že pro matku potřeboval vodu z pramene Srdce lesa? Možná. Ale teď má sice jak růži, tak vodu, jen nemá čas. Má za patami neúplatné strážce, slídiče, kteří neztratí nikdy stopu, lovce, kteří se nikdy neunaví.

Cesta se rozšířila. Kolem něj zlátnoucí pole, několik chalup svítilo do nastávajícího večera svými okny. Kdesi před ním hradby města a možná ještě otevřená brána. A za ním jeho smrt, na nehlučných nohou, co se ani nedotýkají země. Proč to dělal? Proč se tehdy v šenku vychloubal? Jistě, měl skvělý plán, jednoduchý. Vjede do lesa, vezme vše co potřebuje, a než se někdo vzpomene, bude pryč.

Proč by ho někdo honil, kvůli lahvičce vody, kvůli jediné růži? Pole skončilo,



prořít se krátkým hájkem. Z unaveného zvířete cáká pot. Vydrž! Kopyta zaduněla po zemské cestě vedoucí k městu.

Jeho plán měl jedinou vadu.

Nevyšel. Vjel tam, vzal co chtěl. A než se někdo vzpomatoval, byl pryč. A pak zjistil, že přeci jen nebyl pryč věas. Ke své hrůze spatřil temné stíny, planoucí oči, smrtící mordy, jak k němu běží lesem. Nebyl špatný jezdec a jeho kůň byl ten nejlepší, jakého kdy měl. Vyrazil vpřed a myslel, že tomu děsu ujede. Jenže ty stíny se k němu stále blížily, ze všech stran. Nastala noc a jezdec se řítí tmou. Na dlážděné cestě odletovaly od kopyt jiskry a ozařovaly noc. Stejně jako světla města kdesi vpředu. A stejně jako rudé planoucí body letící tmou kousek za jezdce. Kůň klopýtl, ale běžel dál.

Nechápal, jak se mu podařilo ty monstra předjet. Ale najednou měl před sebou volnou cestu a kůň sám běžel, jako by měl křídla. Doufal, že je setřás, ale pak se jednou otočil a viděl je jen sto kroků za sebou. Běžely lehce a stále se blížily. Tehdy ho popadl ten děs. Uvědomil si, že neujede, že ho ty příšery dostanou. Přejel nízký pahorek a město se rozkládalo pod ním. Zvíře pod ním už mlelo z posledního, už jen kousek. Za sebou zaslechl vyštěknutí, jakoby na znamení bezmoci a vzteku.

Strážný procházel zrovna kolem zavřené brány, když měl pocit, jako by se k hradbám řítí tryskem kůň. Ale kdo by jezdil tryskem v takové tmě. Pak zaslechl krátké, vítězné zavytí. Ještě chvíli poslouchal, ale nic jiného se neozvalo. Město klidně spalo dál. ■

Pavel Dostál alias
McBlady



Miniportrét: Myš alias Michaela Judasová

První básnické pokusy?

Pocházejí ještě z doby předškolní, kdy jsem se pokusila vytvořit ilustrovanou sbírku básní. To mně mohlo být tak čtyři, pět roků. Vzpomínám si na stránku sešitu s obrázkem zajíce a pod tím koloběžce a pod tím nápis velkými, tiskacími, dětsky neumělými písmeny: *Zajíc jede z kopečka, vrzají mu kolečka...*

Co Tě inspiruje?

Většinou člověk píše, když je mu hodně zle, anebo naopak šíleně dobře, třeba když je zamilovaný. Je zvláštní, že ze špatných pocitů se rodí velice pozitivní básničky, u té zamilovanosti spíš negativa - zhrzená srdce apod.

Jaký je Tvůj tvůrčí postup?

Většinou mě napadne slovní spojení nebo věta, která mě fascinuje tím, jak zní a co znamená. K tomu potom domyslím zbytek básničky. Momentálně mám už dlouho v zásobě jednu fascinaci,



a to otvírací lebek, jež teprve čeká na ztvárnění.

Jakou by sis nyní položila otázku?

Nějakou filozofickou. Třeba: *Jaký je smysl světa? Existuje Bůh?* Na tyhle otázky bych se mohla rozkecávat tak dlouho, že už bys mi nestihl položit tu další, kterou Ti vidím na očích...

Tvé verše mi leckde připadají pesimistické, čím to?

Podle mé odpovědi na otázku č. 2 by to mělo znamenat, že vesměs tvořím v dobré náladě, a podle filosofie jing-jang si tuhle dobrou náladu musím kompenzovat pesimistickými verši.

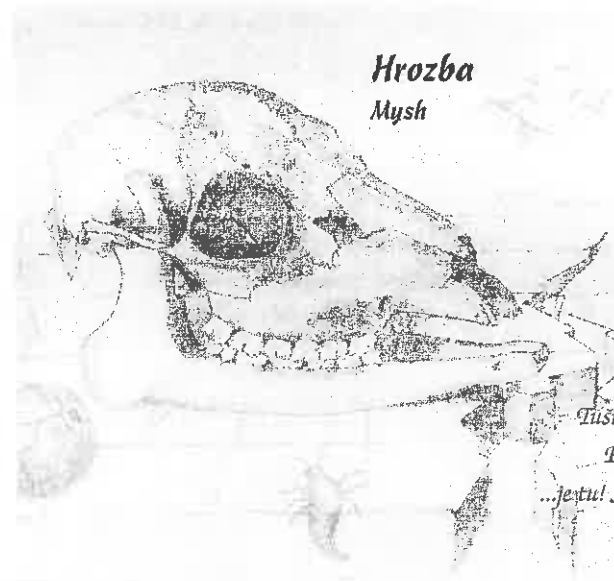
Tak to jsi v podstatě šťastný člověk?

Jsem hlavně optimista. Kdyby optimisty stříleli, jsem už dávno jak řešeto!

Proč citlivá básnička na fotce v kanadách?

Že by bohémství umělkyně? Asi ne... Viš, ta fotka je dělaná před koncertem mé oblíbené punkčolkové skupiny Dwa Seksy. Jít v méně hrozivé obuvi znamená přijít o prsty na nohou.

Za rozhovor děkuje
Pedro



Hrozba Myš

Zapadlo slunko. Lidé znavení
spouštějí petlice u dveří.
Mnozí se modlí. Bez pomodlení
usnou jen ti, kdo už nevěří.

Čas křekání... nezazní více
důvěrně známé zvonění.
Cosi k nám přišlo a ze zvonice
zbylo jen mlčící kamení.

Tušíme stín, jenž je zvláštní a jiný.
Plíží se, plíží, už jen pár chvil...
...je tu! Sám Král! Rázem ostatní stíny
zatměním slunce pohltit.

Zapadlo slunko a modlitby není.
Pozbyla vyznam, Bůh dávno spí...
Dnes sli spát všichni. Z hrůzného snění
probudí se jen někteří.

Za oknem plavou obrázky.
Hnědé i zelené, každý je jiný,
ale jak studené vrhají stíny.
Kraj vyhlíží jak bez lásky.

Odvažu hledali provést čín.
Kovové mraky, železnou pílu,
bližská se sekerka, teď máme sílu,
zabijem stromy a nebude stín.

Chutě se vrhli do díla.
Do kmenů rubou s bojovným rykem,
s nadšením krutým, jak u lidí zvykem.
A bitva brzy skončila.

Stromy Myš

Pozdě své vítězství sledali zlym.
Domov si změnil v písek a kámen,
s poslední kapkou, když vyschnul i pramen,
odešel život a lidé sli s ním.

Jen vítr zkoumá zchátralé domy...
Káctš-li les, létají třísky,
občas však ztratí převyšší zisky.
Nevrátíš do pouště stromy.

JÁ A AIKIDO

K aikidu jsem se dostala jak jinak než přes Happyynu (kdo jí zná, ví, o čem mluvím). Patřím totiž mezi ty lidi, kteří často potřebují první impuls, aby se pustili do něčeho nového. Ale na druhou stranu jí to zas tolik přemlouvání nedalo. Cizí kultury a filosofie (a co jiného se pod každým východním cvičením alespoň z části skrývá) mne vždycky lákaly pro jiné vidění světa, které může podle mého názoru pomoci se v tom našem lépe orientovat.

A já jsem vlastně začala dělat aikido právě s vědomím, že najdu něco nového, a vůbec ne, že se ze mne stane kdovíjaký ninja. Za těch pár měsíců, co cvičím, jsem pochopila, že v aikidu jde právě o tohle, protože kdo by jeho techniky chtěl použít v reálném boji, má před sebou nejméně pět (možná i víc) let. Samozřejmě jeho filosofii nikdy nemůžeme pochopit úplně, ale spousta věcí si z něj vnímavý člověk může přenést i do běžného života.

A teď něco o cvičení samotném (podle Jana Gregorovského).

Japonské slovo aikidó tvoří tři znaky: AI - harmonie, KI - energie, příroda, DŮ - cesta. Dohromady to tedy znamená způsob života v harmonii s přírodou. Aikidó jako takové není a nikdy nebude soutěžním sportem.

Principem aikida je dostat kloub útočníka do nepřírozené boleslivé polohy s využitím jeho vlastní energie, síly. A využít jeho pohyb pro svůj vlastní prospěch. Zakladatelem tohoto bojového umění je Morihei Uešiba. Narodil se koncem minulého století v Japonsku a jeho škola Aikidžucu patřila dlouhá léta k tajným bojovým školám. Svět se s aikidem seznámil až po druhé světové válce.

V aikidu se nepoužívají ani náznakově techniky, kterými by bylo možné útočníka ihned zabít. Bolest je jen prostředkem k neutralizaci soupeře a pomine ihned, pokud tlak na páčený kloub povolíme.

Hlavní výhodou aikida pro jeho masové rozšíření je, že nevyžaduje hrubou fyzickou sílu cvičence. Proto jej úspěšně mohou cvičit ženy, děti i starší lidé. Princip aikida je neklást odpor soupeřově síle, ale docílit, aby jeho síla pronikla do prázdna a aby se obrátila proti jemu samotnému.

A co na závěr? Podle mě ani tak nezáleží na tom, co člověk konkrétně dělá, ale aby mu to, co dělá, přineslo vnitřní uspokojení a potřebnou rovnováhu. Důležité je stále hledat, protože jak řekl Antoine de Saint - Exupéry: "Cenu má pouze cesta." ■

- Janča S. -

P.S. Kdo má zájem, pak spousta informací je na netu, a to i pod stránkami Jihočeské univerzity (viz Mímoškolní zájmy).

LOGICKÉ ÚLOHY

Milí kamarádi,

zde vám předkládám pár logických hříček, abyste trochu potrápili své mozečky. Některé jsou lehčí, některé těžší. Přeji mnoho zdaru a hlavně se dobře bavte!

1) Nejprve něco pro ornitology:

Letěly dva houfy vrabců. Z jednoho houfu křičel vrabec na druhý: "Dejte nám jednoho vrabce a bude nás stejně!"

Z druhého mu odpověděli: "Dáte-li vy nám jednoho vrabce, bude nás pětkrát tolik jako vás!"

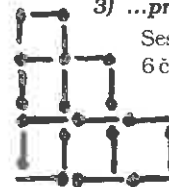
Kolik bylo vrabců v každém houfu?

2) ...pro rybáře:

Dva rybáři přišli k řece a potřebovali se přepravit na druhou stranu. U břehu byla upoutána loďka, která uveze jen jednoho rybáře. Jak se rybáři dostanou na druhý břeh a loďka bude opět upoutána na stejném místě?

3) ...pro kuřáky:

Sestavte z 18 zápalek 6 čtverců podle obrázku a vezměte 2 zápalky tak, aby zůstaly 4 stejné čtverce.



4) ...a pro šetřílky:

Podle dalšího obrázku umístíte na stůl 9 mincí do čtverce. Doplníte je dalšími 3 mincemi tak, aby v každé řadě a sloupci byly vždy 4 mince.



Kdo jde pořád na západ...

(aneb Západská expedice)

Motto: "Na pokraji smrti hladem, na pokraji smrti mrazem, na pokraji smrti vyčerpáním, ale přátelé: Dokázali jsme to!"

Lidé jsou různě šilení. Někteří z hlavy násobí sedmimístná čísla, jiní umí nazpaměť polohu všech měst a městeček v republice, další uzvednou 200 kg, uplavou 10 km a tak dále.

Proti nim jsme my, pořadatelé "západských expedic", slabý odvar. Ale pro řadu lidí jsme i my nenapravitelní šilenci, kteří se pro nic za nic ženou z tepla lidských domovů do extrémních podmínek přírody.

Odkud vlastně pochází ten podivný název - západská expedice? Člověka pořád vede kamsi touha po neznámých krajích, po tom dokázat si, co všechno zvládne (a co už naopak nezvládne). Lidé vedeni těmito pohnutkami stanuli dokonce až na tak extrémních místech, jako je třeba severní pól. První výpravu k severnímu pólu vedl Čech Karel Němec už v roce 1908 a od té doby již severního pólu dosáhl leckdo. I my jsme byli vedeni věčnou lidskou touhou "poznat nepoznané" a "zkusit, co vydržím". Jenže severní pól přece jen už je příliš frekventovaným místem, na které pomýšlí leckdo. Jižní pól je zase moc daleko. I usoudili jsme tedy, že zkusíme dosáhnout pólu západního...

Výprava nebo chcete-li tedy expedice, jejímž úkolem je jít stále na sever, na severní pól, se označuje jako severská. Proto jsme naši expedici nazvali západskou.

Já vím, že namítnete, že západní pól není. Že je Země kulatá, a že tudíž kdo jde pořád na západ, přijde na

východ. Máte přirozeně pravdu. Ale právě to, že západní pól neexistuje, nám umožňuje umístit si ho kamkoliv. Nejlépe tedy tak daleko, aby jeho dosažení bylo možné pouze s krajním vypětím sil, aby to za něco stálo...

Jako správná česká expedice jsme se dohodli, že vyrazíme z hlavního města Prahy. A pokud pojedou po mapě západním směrem, narazím po dostatečně dlouhé vzdálenosti na jedno významné, kdysi krajské sídlo... A tak jsme tedy západní pól umístili do Plzně a tím byl položen základní kámen k tradici západských expedic.

Máte pravdu, že si to trochu přikrašluji, skutečná historie je poněkud prostší. Jednoho březnového dne jsem byl v Praze na kolejích zdejší Přírodovědné fakulty (na Jižním Městě) a navštívil zde jednu bývalou spolužačku z gymnasia, jménem Marcelu Světlíkovou. A mezi řečí nějak vplynulo, že se chystá na dalekou cestu - pěší pochod z Prahy do Plzně. Že už si vytyčila trasu podle turistických značek, změřila to asi na 83 - 85 km a na Zelený čtvrtek, tedy 27. března 1997 večer, se vydá na cestu...

A tak jsme se nakonec přidali. O první západské expedici jen stručně - byli jsme celkem 4 a ti nejotrlejší skončili po 65 km, kde jim další úsilí překazil liják vpravdě tropických rozměrů. (Skutečná vzdálenost, jak se zjistilo, je asi 97 km.) Druhá západská expedice se uskutečnila 13. března 1998 za

mnohem většího zájmu, počet účastníků už si ovšem nevybavuji (bylo jich ale určitě přes deset). Z nich se dvěma dokonce podařilo dorazit do cíle, čímž se stali historicky prvními ZE-many (ne, nebojte se, s předsedou jedné naší velké politické strany ani se šlechtickým titulem tato zkratka nemá nic společného).

Třetí západská expedice se plánovala na podzim 1998. Bohužel se však termíny všelijak posouvaly a měnily (sice dle časových možností jedněch lidí, ale nikdo už se moc neohlížel na časové možnosti jiných), takže nakonec ještě dva dny před uskutečněním akce nebylo vůbec jasné, zda proběhne. Nakonec se nás ale na startu sešlo pět...

Ale nepředbihejme. Pro konání třetího ročníku jsme si vybrali den státního svátku, abychom pochodem mezi prvními a čtvrtým největším městem republiky uctili výročí jeho vzniku. To není k smíchu prosím, sám prezident konstatoval, že každý si může státní svátek slavit po svém.

V úterý 27. října odpoledne jsem se tedy sbalil, a koupiv 20 rohlíků se spoustou maziva a jeden závin makový, vzav k pití 1.5litrovou láhev se šťávou, 4 mapy pro orientaci, jsem vyrazil do nepříliš vlnitého počasí. Bylo těsně před deštěm a ani předpověď zjištěná z několika www stránek na internetu nedávala přílišné naděje na lepší počasí. Hmm, zřejmě zůstane při situaci z minulých let, kdy provázely expedici deště (či spíše lijáky), větry (vichry, ba pomalu orkány), zatažená obloha a místy dokonce i sněžení (to jediné nás teď určitě postihnout nemohlo).

Na nádraží jsem vyrazil s Honzou Kubným. Jenže jeden trolejbus nám ujel před nosem, další byl o 7 minut opožděn proti jízdnímu řádu a navíc jsme ve

městě čekali snad na každé křižovatce na červenou. Jízdenky jsme tedy kupovali až ve vlaku, kde jsme se sešli s Alenou.

Krátce po sedmé hodině jsme dorazili do Prahy na hlavní nádraží, kde jsme se setkali se zbytkem výpravy, tvořeným Michalem a Daliborem. Po telefonátu a shánění lístků na metro jsme odjeli jednu stanicí na Florenc, kde jsme v Delvítě dokoupili poslední potraviny. Pak jsme odjeli na Smíchovské nádraží a odtud nám (čirou náhodou) právě navazoval autobus na místo startu, železniční nádraží v Radotíně.

Zde jsme po krátké exkurzi do zákulisí zdejšího sídliště našli červenou značku, která nás měla vést po první části naší cesty, procházející CHKO Český kras. Museli jsme se kousek vracet, protože jsem stále tvrdil, že to tu znám a že musíme tudy a že brzy dojdeme k takovému parčíku, až i Alena, která tu v životě nebyla, zjistila, že ten hledaný parčík se nachází asi o sto padesát metrů jinde.

Bylo přesně 20:27 a třetí ročník západské expedice právě začínal...

Značku jsme fikaně znovu ztratili hned po sto metrech, což ale nikoho nevzrušovalo, protože jsme si od prvního ročníku pamatovali, že někde nahoře stejně křížuje silnici, takže se můžeme vydat po ní. Krátce poté jsme opustili poslední světla Prahy a pak už nám její existenci asi dalších pět hodin připomínal vysílač Cukrák.

Značka skutečně nahoře byla. Nepršelo, šlo se zatím bez problémů, teplota byla relativně snesitelná. Místy zafoukal poněkud silnější vítr, který se ale dal ve zdejších lesích poměrně dobře snášet. Problémem byly pouze bahnitě cesty, kde se všudypřítomným loužím

opravdu vyhnout nedalo. Navíc jsme měli pouze dvě baterky, z toho jedna fungovala občas jenom na heslo (samozřejmě, že pokaždé jiné).

Tak jsme dorazili až na hrad Karlštejn. Zde byla první přestávka na jídlo. Sedli jsme si před hradní bránu a rozbaliли svačinu. Kolem bylo ticho, až na občasné porывy větru a kroky strážců bezpečnostní agentury. Jeden z nich se s námi dal do řeči - evidentně nechal naše pohyby ke konání takové akce...

Kolem Dubu sedmi bratří nás další cesta zavedla ke Králově studni. Tam jsme u pramene, ze kterého pil již Karel IV., doplnili zásoby vody a přes les se vydali do Srbska. Ačkoliv jsem opět vedl výpravu v této části já, došli jsme do vesnice celkem bez problémů a nejvíc zmaten jsem byl nakonec právě já (např. Alena dobře věděla, kudy jsme do vesnice přišli, což mně zabralo několik minut usilovného přemýšlení).

Na přejezdu nám zlověstně blikající červená světla sdělovala blízkost vlaku, který však nebyl nikde v dohledu ani v doslechu, takže jsme čekání po chvíli zabalili a přešli trať i se staženými závorami. Dále jsme stoupali podél lesa k rezervaci Koda, kde byl rovněž pramen. Alena ho podle kelímku identifikovala jako pitný, pročež jsme jí uvěřili a napili se příjemně chladné vody. Co bylo méně příjemné, byl stále silící vítr. Na druhou stranu tvořil víchř i určité pozitivum, neboť rozfoukal mraky, a tak se na obloze začaly objevovat hvězdy.

Již delší dobu jsme vedli družnou debatu, a tak jsme si ani nevšimli, že už dávno nejdeme po značce, nýbrž jsme se místo na Koněprusy stočili někam úplně jinam. Následoval tedy kilometrový návrat do kopce zpět na značku a po krátké cestě správným směrem její opětovné ztracení, tentokrát již nadobro. Nakonec jsem rozhodl rázně, že přes



tohle pole musíme také do Koněprus dojít, a tak jsme to vzali nazdařbůh směrem k nějaké linii stromů, která se tvářila jako silnice.

Silnice to sice opravdu byla, ale tma vzdáleností zkresluje, takže chůze přes pole trvala o něco déle. Pak jsme prošli kolem dolu Zlatý kůň, opět již po značce, a dostali se k místu, kde se mělo slézt z kopce do údolí. Nějak jsme ovšem přehlédli místo, kde by se dal přejít potok a hlavně bažina na jeho druhém břehu, takže jsme asi čtvrt hodiny bezradně chodili po navigaci tam a zpět, než jsme to nějak přeskakovali a po zídce plotu překonali zrádné rákosiny a sítinoviště.

Pak následoval výstup na Koukolovu horu. Zapsali jsme se do vrcholové knihy stejně jako před dvěma lety a vydali se na cestu do Zdic. Po zkušenostech z minula jsme zvolili cestu po silnici - přece jen na dvou kilometrech ztratit asi třikrát značku se nám nechťelo.

Honzu Kubného bolely dost nohy, takže jsme ho zanechali ve Zdicích na nádraží. Začínalo svítat. Vítr se sice zmírnil, ale zase začalo přibývat mraků - na pozorování východu slunce to nevypadalo. Kolem hradu Točnick jsme se dostali do Zbiroha, konečné stanice prvního ročníku. Alena si natáhla šlachy a bylo jasné, že už moc daleko nedorazí. Sháněli jsme tedy všude možné tlakový obvaz, jenže o státním svátku bylo všude zavřeno. Nakonec jsme zvolili podomní metodu a na samém konci Zbiroha, když už to vypadalo, že odejdeme s nepořízenou, jsme obvaz sehnali. Alena si stáhla šlachy a na naše doporučení vydal se spíš k nádraží než dál reagovala, že až nebude moct, skončí, ale teď může.

Šli jsme tedy dál. Vítr neustále

nabíral na síle a naše další chůze se plně zautomatizovala. Je to takový zvláštní pocit, kolem toho 70. kilometru - člověk jde a má hlavu takovou vyčištěnou, život je takový jednodušší. Žádné problémy s doháněním uspěchané společnosti. Člověk nekouká na hodinky, člověk prostě jde. Musí jít, musí jít a přežít. Proč to dělá? Chce si něco dokázat, že zvládne ujít těch bezmála sto kiláků? Nebo chce alespoň jednou za čas se odreagovat ode všeho, od všedních problémů? Je asi blázen, ale kdo nejsme tak trochu alespoň v skrytu duše blázní? Začíná mít halucinace, vidí vzdálenosti zkresleně, chvíli se mu zdá, že ostatní stojí na místě a chvíli že mu utíkají a on je už nikdy nedožene. Vidí zvířata, která tam nikdy ve skutečnosti nebyla ajiné neexistující věci.

Den pokročil a my jsme hledali hospodu. Dvě velké vesnice jsme prošli, ale nikde žádná otevřená. No, dopracovali jsme to tedy, český národe. Vítr opět zesílil, už to byla nejméně vichřice. U nás převládají větry západní, takže bylo jasné, že vítr bude proti nám, navíc jsme opustili les a značka vedla dalších 6 km mezi poli. Začali jsme zpívat Ježkovu píseň Proti větru, ale brzy jsme toho nechali, neboť zpěv sice posílil ducha, ale fyzicky nás vysiloval ještě víc.

Až ve třetí vesnici jménem Osek (83. km) jsme narazili na slušnou hospodu, vařili tam, a docela levně. Dali jsme si teplé jídlo. Alena poslední metry opět sykala bolestí a prohlásila, že další chůze už nechá. O Michala se pokoušely nějaké horečky. Po delší diskusi jsme se rozhodli, že já s Daliborem budeme pokračovat, Michal s Alenou zkusí stopovat na Rokycany (asi 5 km), odkud odjedou vlakem.

Když jsme vyrazili na další cestu, bylo tři čtvrtě na pět. Začínalo se opět

zvolna stmívat. Rozhodli jsme se jít rychle, ve snaze ujít zbylých 14 km do odjezdu posledního vlaku na Budějovice, tj. do sedmé hodiny. Vítr sice tak o třetinu polevil, ale zato začaly padat první kapky. V lese se už zcela setmělo. Navíc jsme ztratili značku a běhali s baterkami sem a tam, načež jsme zjistili, že jdeme stále po značce, ale prostě ji značkař téměř půl kilometru nikde nenamaloval.

Začalo pršet. Tedy, to nebyl déšť, to byl slejvák. Když jsme sešli do vesnice Dyšíná, 7 km od Plzně, bylo jasné, že vlak v sedm nestihneme. Slejvák začal přecházet v tropický liják, známý z prvního ročníku. Všechno máme totálně promočené, lepí se nám to na tělo. Tentokrát jsme to ale odmítali vzdát - jsme těsně před cílem. Navrhnul jsem běh, do Plzně už to přece není daleko. Po deseti vteřinách běhu na mne ale ze zadu Dalibor volá, že běžet už nedokáže - no po 90 km se není čemu divit. Vyčkávám ceduli Plzeň, naplnění naší výpravy. Procházíme Zábělou - ta už k Plzni vlastně patří, ale cedule bude ještě dál. Před námi už svítí světýlka, přitahují nás jako magnet. Vítr se výrazně zklidnil, ale na ten už ani nemyslíme - déšť totiž

nepolevuje a každých dalších sto kroků v tomto počasí hraničí se zápallem plic. Konečně! Odpočítávám vteřiny a rozbíhám se k ceduli. Celý šťastný skáču na písmena PLZEŇ, je 19:06, západská expedice po 22,5 hodinách a 97 km končí. Jdeme k zastávce autobusu MHD. Poslední nemilé překvapení - autobus jede až za 20 minut a na zastávce chybí přístřešek. Dál už ale nejedeme - rozhodneme se zde setrvat a dále odolávat dešti. Zpátky jsem musel jet do Budějovic přes Prahu, čímž se cesta mírně prodražila. Ve tři čtvrtě na čtyři ráno přicházím na kolej, "malý deštiček" cestou z nádraží už mně v podstatě vůbec nevaří. V pět usínám.

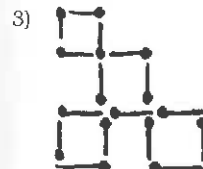
Kdybyste náhodou našli ve výše popsané zničující činnosti zalíbení, vězte, že pátý ročník se koná letos opět na Zelený čtvrtek (a Velký pátek), vyráží se tedy 20.4. večer. Není rozhodně nutnou podmínkou schopnost 100 km urazit, výprava se dá ukončit prakticky kdekoliv odbočením na nejbližší nádraží (zpravidla do 7 km daleko). A pro ty ostatní - ten den nic neplánujte, bude zataženo, déšť, strašlivý víchř a možná se ukáží i sněhové vločky... ☐

- Lukáš -

Řešení ze strany 50:

- 1) V prvním houfu byli 2 vrabci, ve druhém 4. Lze řešit jednoduchou soustavou rovnic:

$$\begin{aligned}x+1 &= y-1 \\ 5(x-1) &= y+1\end{aligned}$$



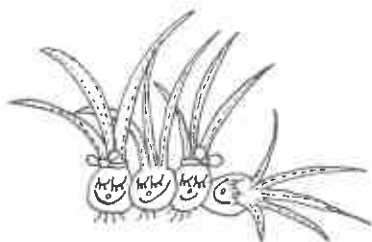
- 2) Ze zadání neplyne, že oba rybáři byli na stejném břehu řeky. Odpověď je tedy snadná: Nejprve se převezl jeden rybář a pak nazpět druhý.



Darujeme naši nazelenalou Ludmilku, Theofila, Lojzičku a Archibalda do vlastnictví hodnému adoptivnímu rodiči, který se o ně bude pravidelně a s láskou starat, hnojit a zalévat, aby vzrůstali a fotosyntetizovali k jeho všeobecné radosti. K odběru ihned u nás.

zn.: *naše malé pandány v Autoparku č. 206*

inzerce



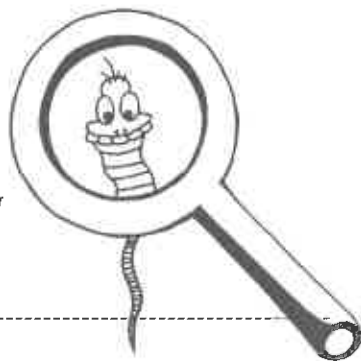
POZOR - POZOR - POZOR - POZOR - POZOR - POZOR - POHOV!!!

KDE JSTE KDO? Vyzýváme všechny podnikavé, tvořivé a hlavně tak trošku "ulitlé" osoby obojího pohlaví, které se nebojí pracovat a tvořit v kolektivu podobně založených kolegů.

Jak by řekl Dracula - redakce potřebuje neustále "novou krev". Víš-li, že jsi ten pravý-pravá (nebo i v případě, že to zatím nevíš), dej nám vědět.

Požadavky: - základní znalost psaní a čtení
- znalost počítání
- student či absolvent kterékoliv z fakult JCU

kontakt: virchla@tix.bf.jcu.cz (šéfredaktorka)



PIŠ, PIŠTE, PIŠME!!!

Ahojky všem, komu se líbím a kdo mi fandí. Ráda bych na svých stránkách měla příspěvek právě od vás. Jsi-li biolog, pedagog, teolog či studuješ-li na fakultě Zdravotně-sociální anebo už stojíš za katedrou a máš něco, co bys chtěl sdělit ostatním, jen do toho! Datum uzávěrky najdeš vždy v tiráži. Příspěvky můžeš posílat na e-mailovou adresu: pavucina@tix.bf.jcu.cz nebo je odevzdávat přímo do rukou redaktorů.

Těším se na vás všechny

Pavučina

Odpovídáme čtenářům:

Kde je vlastně ta velká změna, když redakce zůstala ve srovnání s tou Gíčali skoro stejná?

Tady je předně nutné říci, že Pavučina nevznikla primárně proto, aby se odlišovala od svých předchůdkyň, ale proto, aby si vzala to nejlepší z nich a k tomu všemu poskytla něco "navíc" pro zvýšení celkové přitažlivosti pro vás čtenáře. Argument o téměř stejném složení redakce je pravdivý (proč myslíte, že se stále toužebně obracíme do vašich řad a hledáme "novou krev"?). Současná práce redakce je ale jiná - pravidelně se scházíme, hodnotíme, ptáme se na váš názor (k tomu je nutná vaše spolupráce), plánujeme dopředu termíny uzávěrek a datum vydání, redaktori se učí spolupracovat mezi sebou navzájem (není to věc samozřejmá a já je za to tímto chválím) a mnohé další příklady, které se mohou zdát zcela běžné v profesionálně fungující redakci, ale ne v týmu složeném z amatérských nadšenců. A právě tento nový způsob fungování celé redakce se poté odráží i v obsahu a kvalitě celého časopisu. Takže vezte, že velké změny jsou tu, jen se prozatím odehrávají na pozadí ukrytém zraku čtenářskému. Jejich zviditelnění není úkolem jednoho čísla, ale postupným zvyšováním kvality čísel následujících.

Věra Cihlářová, šéfredaktorka

Líbí se mi celkový habitus - obálka, zařízení časopisu. Myslím, že je jednoznačně dobře, že obálka vypadá tak, jak vypadá. Poutá to pozornost, vypadá to k světu a člověk to mnohem raději vezme do ruky. To je hodně podstatné.

Proč ta cena? 20 Kč je pro studenta moc.

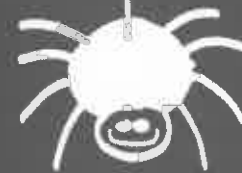
Prodejní cena jednoho výtisku odpovídá přibližně ceně jednoho oběda v menze. Do ní přijdete tak 22 x do měsíce. Pavučina vychází řekněme jednou za šest týdnů. Zkuste si třeba proti sobě postavit těch 220 obědů za rok proti 5 číslovům časopisu... Sestavení jednoho čísla představuje asi tak 400 člověkohodin. Při 40 korunách na hodinu (luře placená brigáda) by to bylo 16 000 Kč. Náklady na tisk a seřizování nějaký ten materiál přijdou zhruba na 10 000 Kč na číslo. Reálná cena jednoho výtisku je tedy nějakých 85 korun českých. Mimochodem - na první číslo jsme měli k dispozici 9 tisíc korun.

Zdeněk Klouda, editor

PAVUČINA

časopis (nejen) studentů Biologické fakulty Jihočeské univerzity * **vydává:** Attavena, o.p.s., Branišovská 31, 370 05 České Budějovice * **stabil:** 038/777 2357, mobil: 0603/895 312, e-mail: attavena@atlas.cz * **redakce:** Branišovská 31, Autopark č. 206, e-mail: pavucina@tix.bf.jcu.cz * **šéfredaktor:** Věra Cihlářová * **redaktori:** Petr Novotný, Miša Uhlířová, Lukáš Šmahel, Eliška Zapoměllová, Alena Schusserová * **ilustrace:** Věra Cihlářová, Helena Chvojová, Eliška Zapoměllová, Petr Novotný, Lenka Stará, Petra Měčkovská a Miloslav Šimek * **foto:** FotoArchív BF a Pavučiny (Petr Znachor - str. 2, 3, 10, 12, 42; Eva Chaloupecká - str. 5; Radka Pichlová - str. 7) * **technické zabezpečení a grafická úprava:** Zdeněk Klouda, Danuše Vašková * **tisk:** Tiskárna Posekaný * vychází pětkrát ročně * náklad 250 kusů * prodejní cena výtisku: 20 Kč * vyšlo 19. dubna 2000 * **UZÁVĚRKA 3. čísla je 25. května 2000**

Zveřejněné příspěvky se nemusí shodovat s názory redakce.



Pavouček

Řikal mi: Dnes už nepřijde!
myšlenek černých rej:
pavouček zachyt se
na lemu šatu,
jako by šeptal: Nezoufej!

Setkání

Bláhové srdce, pročpak tak pláčeš,
setkáváš se přec,
neloučíš s ní!
Což není v každém setkání, pane,
počátek loučení?